

Academia Bârlădeană

Anul XX, **3 (52)**, Trim. III, 2013

Revistă editată de Societatea literar-culturală *Academia Bârlădeană*
Președinte de onoare: C.D. Zeletin ● Președinte: Elena Monu

Academia Bârlădeană se pregătește de centenar !

Dumitru SÂRGHIE

Spre toamnă-i înima !

Vine iarăși toamna, mă întorc la tine,
Vinul lumii vine să alunge norii
Care stau în suflet și noresc destine...
Vine iarăși toamna - suflet de podgorii.

Vine iarăși toamna - cântec arămiu -
Frunze fără sevă cad pe glia udă,
Pe când tu, iubito, plângi că nu mai vii,
Plânge crizantema searbădă și nudă.

Vine iarăși toamna - horă ruginie,
Înima de piatră caută iubire,
De necazul lumii cine să mă știe?
Vine iarăși toamna, ca o Povestire!

Din volumul *Sânge și țărână*, Editura Alutus, Slatina, 2007,
p.51.

Din viața Academiei

29 iunie 2013: De aproape două decenii, în satul Bursuci, comuna Epureni, se desfășoară *Sărbătoarea Teiului*. Alegerea datei corespunde cu hramul bisericii din sat, Sf. Petru și Pavel. Fapt semnificativ, această zi de sărbătoare religioasă a fost preluată de către comunitatea locală de la schitul fortificat Bursuci, ctitorie din secolul al XVII-lea a boierilor Costache. Spre mijlocul secolului al XIX-lea, din cauza alunecărilor de teren, mănăstirea a dispărut, dar ruinele ei se pot vedea și astăzi, la o distanță de cinci sute de metri, în capătul de nord al satului. *Sărbătoarea Teiului* a început cu simpozionul de istorie „Epureni - 520”, anul folosit ca reper reprezentând pentru satul Epureni certificatul de naștere, conform documentului emis de Ștefan cel Mare, la 5 martie 1493. Academia Bârlădeană a colaborat la fiecare ediție prin Elena Monu, care a susținut comunicări referitoare la istoria comunei, din 2010 fiind și moderatoarea manifestării, rol avut până atunci de regretatul istoric Ioan Mancaș. La ediția din iunie 2013, Academia Bârlădeană a donat școlii „Manolache Costache Epureanu” din Epureni colecția revistei „Magazin Istoric” dintre anii 1967-2011, colecție primită de Societatea noastră de la frații Paul Dimoftache și C. D. Zeletin. De-a lungul anilor, Academia Bârlădeană a mai făcut donații de carte bibliotecii Căminului cultural „Principesa Elena Bibescu” din satul Epureni.

4 iulie 2013, Solești, o zi de vară oarecum ploioasă care a reunit la Conacul Rosetti și la mormântul Elenei Cuza profesori de istorie veniți din mai multe colțuri ale țării, gospodari ai județului și ai comunei, preoți și oameni inimoși, dornici să își comunice ideile și să le sincronizeze într-un singur numitor comun, restaurarea Conacului Rosetti- Solescu.

Se spune că fără credință în Dumnezeu și fără iubirea de țară și de trecutul ei, venim de nicăieri și mergem spre nicăieri, adică “rătăcim”.

Tocmai pentru a nu “rătăci”, ne-am reunit la Solești, la inițiativa Instituției Prefectului, în colaborare cu Muzeul Unirii din Iași și Centrul Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale Vaslui, într-un simpozion cu pecete națională, profesori de la Muzeul Județean “Ștefan cel Mare”

Vaslui, Muzeul Național Cotroceni, Muzeul Academiei Navale „Mircea cel Bătrân” Constanța, Complexul Muzeal Județean-Neamț, Muzeul de Istorie „Paul Păltănea” – Galați, Institutul Național al Patrimoniului – București și, nu în ultimul rând, Academia Bârlădeană.

Toți oaspeții s-au arătat preocupați de găsirea unor soluții și posibilități de sprijinire a autorităților locale în demersul de a restaura Conacul Rosetti-Solescu, iar cu emoția firească momentului, a fost comemorată Elena Cuza, doamna care a suferit în viață dar, prin noblețe și generozitate, s-a salvat în istorie.

14 iulie 2013: Academia Bârlădeană, prin Departamentul de Francofonie, și-a invitat membrii și simpatizanții la sediul instituției, pentru de acum tradiționala întâlnire prilejuită de Ziua Națională a Franței și adresată unui public încă interesat de valorile culturale franceze, de rolul și influența pe care Franța le-a avut în istoria românilor, de legăturile atât de speciale care ne unesc. În deschidere, Elena Popoiu, organizatoarea și moderatoarea reuniunii, a propus auditoriului momentul emoționant al „Marseillaisei”.

Marcel PROCA

Bârladul monumentelor

Cultul Eroilor – o pledoarie pentru trecut și istorie¹

“Monumentele și statuile sunt zestre nepereche a neamului. Monumentele au glasul lor, știu grăi povești, asemeni marilor bătrâni ce refac, ca nimeni alții, icoana vremii lor. Mărturia lor e fagure de înțelepciune, frumusețe și durată. Fiecare silabă a acestei rostiri e istorie, viață timp, idei caractere, omenie, creație, slavă, meșteșug, artă, fierbinte memorie, numele transformat în renume.”

(Pop Simion)

Cinstirea memoriei celor care și-au jertfit viața pentru România, protejarea mormintelor lor din țară sau străinătate sunt în obligația statului și a fiecărui cetățean, fiind în primul rând o datorie morală și mai apoi, inerent, una cetățenească.

Grozăvia dezastrului provocat de Primul Război Mondial a sensibilizat opinia publică mondială, comemorarea celor căzuți pe altarul interesului național (circa 300.000 de soldați români morți) fiind reglementată juridic. Astfel, în România, la 12 septembrie 1919 a fost înființată Societatea „Mormintele eroilor căzuți în război”, sub înalta ocrotire a Reginei Maria și prezidată de Patriarh. În 1927, prin „*Legea asupra regimului juridic al mormintelor de război din România*”, instituția și-a schimbat denumirea în Societatea „Cultul Eroilor”, în 1940 devenind *Așezământul Național „Regina Maria” pentru Cultul Eroilor*. Printr-o muncă tenace și entuziastă, Societatea „Cultul Eroilor” a reușit să amenajeze o multitudine de cimitire și monumente în majoritatea localităților din țară.

În 1948, această organizație a fost desființată, cultul eroilor rezumându-se la „eroii sovietici și luptătorii antinaziști”, chiar și Mormântul Eroului Necunoscut fiind strămutat, în 1959, din Parcul „Carol”, la Mărășești. În 1975, regimul mormintelor și operelor comemorative de război a cunoscut o nouă reglementare, rămasă valabilă pâna în perioada post-decembristă. Din 1995, ziua de înălțare a fost decretată prin lege, ca Ziua Eroilor, o sărbătoare națională ce își propune o celebrare morală față de românii care și-au jertfit viața pentru patrie pe parcursul diferitelor conflicte.

De asemenea, trebuie să subliniem că locuitorii orașului Bârlad au știut întotdeauna să-și respecte fiii, pe cei care au căzut la datorie atunci când patria le-a cerut-o, ridicând în decursul timpului mai multe monumente, din care nu a mai rămas decât o vagă amintire, precum urmează:

Monumentul eroilor căzuți în războiul pentru cucerirea Independenței de stat (1877-1878)

A fost ridicat în anul 1907, fiind amplasat în fața Școlii Normale „Principele Ferdinand”, prin contribuția și la inițiativa profesorului de pedagogie Grigore Patriciu. După demolarea în 1965/1967 a ultimelor rămășițe ale acestei clădiri emblematice pentru urbea noastră, nu a mai rămas nimic din vechiul ansamblu arhitectonic.

Monumentul Eroilor după campania din Bulgaria -1913

La 22 iunie 1914, ora 9 dimineața, la movila Prodana, de lângă cazărmi, a avut loc inaugurarea unui monument constând dintr-un stâlp de piatră, bine lustruit și cu numele ostașilor tutoveni morți

în campania din 1913. Cu această ocazie s-a tipărit, pe cheltuiala lui Lupu Costache, o broșură de 16 pagini pentru a fi împărțită în dar tuturor ostașilor din garnizoana Bârlad. Broșura conținea un material educativ întocmit de profesorul Gheorghe Alexandrescu de la Liceul „Gh. Roșca Codreanu” intitulat „Cuvântare pentru aniversarea mobilizării”².

De asemenea, viitorul episcop al Hușilor, Iacov Antonovici, a ținut o rugăciune la rugămintea primarului aflat în funcție atunci, Coroiu N. Simionescu³ (membru marcant al organizației locale a P.N.L. – primar în 1914 și în perioada 1914–1915)⁴.

Dovadă a spiritului epocii și a modului în care era considerat necesar să fie comemorată și cultivată memoria eroilor este și această propunere inedită susținută de același membru marcant al comunității locale, după cum aflăm din următorul discurs apărut în presa locală:

„Prea Sfințitul Iacov și Catedrala Eroilor din Bârlad (4 august 1919).

În ziua de 4 august a. c. a avut loc în Sala Palatului Administrativ o întrunire a fruntașilor orașului nostru, convocată de P. S. S. Arhiepiscopul Iacov Antonovici-Bârlădeanul, care, primind locul de președinte al întrunirii, a arătat în cuvinte frumoase că scopul convocării este a se lua inițiativa ridicării în orașul Bârlad a unei mari catedrale care să fie în același timp o lucrare monumentală demnă de admirația urmașilor. La ideea ridicării unei asemenea catedrale se poate uni ideea de a ridica un monument în amintirea eroilor, din județul Tutova, morți în războiul pentru întregirea neamului. În acest mod noua catedrală, supranumită a eroilor, va vorbi generațiilor viitoare de vitejia celor care s-au jertfit pentru țară și neam, al căror nume va fi înscris cu litere de aur într-un loc ales al catedralei și pomenit în toate rugăciunile. Catedrala va vorbi totodată urmașilor de pietatea noastră și de gustul frumosului care va rezulta din opera de artă care va fi catedrala din Bârlad.

Cuvintele calde ale P. S. S, au găsit cel mai puternic ecou în numeroasa asistență.

După P. S. S. au luat pe rând cuvântul și au vorbit în sensul arătat mai sus, d-nii Grigore D. Vasiliu, G. Alexandrescu profesor, Dr. Teodor Cerchez, S. S. Preotul Ghia și Dr. I. Boian.

Procedându-se la alegerea unui comitet a fost proclamat președinte de onoare P. S. S. Arhiepiscopul Iacov A. Bârlădeanul”.

„S-a proclamat apoi ales un comitet activ compus din foștii, actualii și viitorii senatori, deputați, prefecți și primari ai județului Tutova și orașului Bârlad, care va putea coopta membri în comitet și alte persoane care vor găsi cu cale.

În momentul ridicării ședinței s-au și subscris aproape 8000 lei.

Ședința a fost ridicată în mijlocul celei mai calde însuflețiri⁵.

Și să nu uităm:

Poarta Regimentului 12 „Cantemir” era străjuită de o sculptură masivă care înfățișa un dorobanț, opera sculptorului Popoiu, membru al Academiei Bârlădene. De la acest sculptor Popoiu a rămas și un bust al lui G. Tutoveanu, care se afla în holul casei poetului⁶.

Monumentul eroilor Regimentului 52 infanterie (12 Dorobanți) era format dintr-o movilă de pământ placată cu marmură și avea inscripționate numele cadrelor militare din această unitate, căzute la datorie, cu arma în mână, în Primul război mondial. Monumentul se situa la circa 25 de metri, de intrarea actualei unități militare⁷.

Monumentul eroilor C.F.R.-iști căzuți în timpul primului război mondial

A fost ridicat din inițiativa Ateneului C.F.R. și prin contribuția personalului ceferist, dezvelit la 3 iunie 1924. Ca aspect semăna cu cel din Tecuci, având un soclu piramidal, iar în partea superioară un vultur de bronz. Din păcate, a fost demolat în cel de al VII-lea deceniu al secolului XX, odată cu începerea lucrărilor de construcție a noii clădiri a gării. Câteva fragmente se mai păstrează în fondurile Muzeului „Vasile Pârvan” - Bârlad.

Monumentul Regimentului 2 Roșiori Bârlad – dispărut după 23 August 1944

În albumul realizat cu pasiune și dăruire de colecționarul și colonel pensionar Gh. Vasiliu, *Bârladul de altădată*, regăsim o imagine cu o vedere ce îl înfățișează.

Monumentul eroilor-profesori și foștilor elevi-căzuți în primul război mondial

Monumentul a fost ridicat în fața Școlii de Arte și meserii. A fost demolat în deceniul al VII-lea al secolului trecut, în locul său ridicându-se sala de sport din zona cunoscută sub numele de strada „Cetinei”.

Statuia eroului caporal Constantin Mușat – Bârlad

În anul 1919, Ministerul de Război a recomandat autorităților militare ca imaginea caporalului erou Mușat să fie reprodușă în metal. Astfel, sculptorul Ion Dimitriu-Bârlad (1890-1964) a realizat trei statui, la Bârlad, Brăila și Bușteni. Statuia, amplasată în fața Palatului Administrativ al

UM 01458 din Bârlad, în anul 1927, prin contribuția Societății „Cultul Eroilor”, este turnată în bronz și are o înălțime de 2,10 metri, fiind așezată pe un soclu din beton armat, înalt de trei metri. Acest monument îl reprezintă pe caporalul Mușat, într-o ipostază istorică, aruncând grenada cu mâna ce-i rămăsese teafără. Monumentul poartă denumirea de „*Ultima grenadă a caporalului Mușat*”. Este de altfel singurul monument, din cele enumerate, care mai există și astăzi.

Fiu al meleagurilor bârlădene, Constantin Mușat a participat la Războiul de întregire a țării în cadrul unei unități de grăniceri. În luna decembrie 1916, în timp ce regimentul din care făcea parte lupta în zona munților Vrancea, a fost grav rănit și a pierdut mâna stângă. Statuia, ronde-bosse, îl reprezintă pe erou în poziție de atac, cu grenada în mâna dreaptă. Este turnată în bronz, dimensiuni: 250x100 cm, semnată, și datată, dreapta jos: „Bârlad, 1927”.

Pe soclul de formă paralelipipedică, în trei trepte, dimensiuni: 350 x 250 x 150 cm, se află o placă de marmură având următoarea inscripție: „Caporalul Constantin Mușat, 1890 - 1917, căzut la datorie apărând cu prețul vieții sale pământul scump al Patriei, în ziua de 14 august 1917, pe frontul de pe Valea Oituzului. Dincolo de zgomotul asurzitor al diferitelor tipuri de arme, se auzea repetitiv, cu scop de îmbărbatare și îndemn la rezistență, vocea caporalului grenadier Mușat: *Grenade, băieți, dați grenade!*”⁸. Monumentul oferă privitorului prilejul de a medita la spiritul de sacrificiu al soldatului erou, întruchipare a calităților militare ale poporului român și a spiritului său de sacrificiu. Facem această apreciere fără a încerca să apelăm la bunăvoința cititorului și la utilizarea unui *limbaj de lemn*⁹, dintr-o perioadă deja consacrată și de tristă amintire.

Un popor și, inclusiv, un oraș precum Bârladul, cu un trecut încărcat de spiritualitate și cultură, nu-și poate refuza sau uita istoria, pentru că are ce mărturisi și fiecare dintre noi ar trebui să cunoaștem orașul în care trăim (măcar la un nivel primar), cu toate particularitățile care, de fapt, îi oferă unicitate.

Note:

1. Marcel Proca, *Cultul Eroilor – o pledoarie pentru trecut și istorie*, în „Monitorul de Vaslui”, 13 mai 2010, p. 8.
2. *Istoricul garnizoanei Bârlad*, în mss.
3. „*Rugăciune alcătuită de preotul I. Antonovici pentru Monumentul Eroilor din 1913, ridicat și inaugurat la Bârlad, la 22 Iunie 1914.*”

Domnului să ne rugăm,

Doamne, Dumnezeule Atotputernice și a toate Proniatorule, Cela ce ai întocmit cu o așa măsură și cu o așa înțelepciune pre toate făpturile Tale din lume, încât noi ne minunăm nu numai de a lor frumuseță, dar și de scopul sau rânduirea fiecărui lucru zidit de tine. Cella ce ai pus în sufletul omului simțul datoriei și al recunoștinții și cu îmbelșugare ai revărsat asupra lui toate bunătățile și binefacerile Tale. Cella ce ai primit și cu cereasca Ta binecuvântare ai răsplătit Altarele ridicate de strămoșii noștri, drept mulțămă pentru biruințele ce li-ai hărăzit asupra vrăjmașilor Legii, Moșiei și Neamului nostru Românesc. Și acum, cu

firească umilință căzând înaintea Ta, Te rugăm să privești cu ochiul Tău cel plin de îndurare și asupra momentului acestuia, ridicat pentru veșnica pomenire de părintească Ta binecuvântare, ce a fost și în trecutul an asupra slujitorului Tău devotat și cumpănit, Măria Sa Regele nostru Carol I, și asupra Poporului Român.

Și fă, o Doamne, ca acest Monument pururea să amintească ostașilor noștri și nouă tuturor celor de față și viitori, ale Tale binefaceri, — însuflețându-ne dragoste unui către altul și îmbărbătându-ne în vremea nevoiei la fapte mărețe și vitejești: spre a păstra cu scumpătate moșia ce o stăpânim, și a ne redobândi și părțile acele ce sunt răpite de la țara noastră, de lăcomia și de slava cea deșartă omenească. Și ne învrednicește ca, servindu-ți întotdeauna cu statornică credință și urmând întru toate poruncilor Tale, să-Ți înălțăm neîncetat mulțumire și mărire, Ție unuia Dumnezeu, celui în Treime, Tatăl, Fiul și Sf. Duh, — acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

NOTĂ: Rugăciunea aceasta am alcătuit-o, din trebuința ce am simțit-o atunci când, cu adresa Nr. 8042, din 20 Iunie 1914, am fost invitat de domnul Primar al orașului Bărlad, N. Simionescu, ca să officiez la inaugurarea monumentului, în termenii următori: „Cucernice Părinte, un comitet de inițiativă a hotărât să se ridice un modest Monument de pioasă aimintire pentru Patrie, în campania anului 1913. În acest scop am onoare a mă adresa Cucerniciei-Voastre, rugându-vă să binevoiți a oficia serviciul religios, pentru pomenirea celor morți și inaugurarea Monumentului, care va avea loc Duminică, 22 Iunie, ora 9 dimineața, pe platoul de la Cazarma Regimentului 12 „Cantemir” Iacov Antonovici, În slujba bisericii și a școalei (1880-1923), Atelierele Zanet Corlățeanu, Huși, 1926, pg. 221-

222.

4. Sergiu-Marian D. Găbureac, *Bărladul odinioară și în zilele noastre-monografie-album-*, Biblioteca Bucureștilor, București, 2008, p. 128.

5. Ibidem, pg. 250-251.

6. *Strada Mare*, în *B.O.A.*, p. 301.

7. Gh. Clapa (text), în Gh. Vasiliu, *Bărladul de altădată*, (album), Editura Sherpa, Târgu Mureș, 2001, p. 5

8. Florian Tucă, Cristache Gheorghe, *Altarele eroilor neamului*, Bucuresti, 1994.

9. Vezi în acest sens, lucrarea, deja devenită clasică în domeniu, a lui Françoise Thom, *Limba de lemn*, Editura Humanitas, 2005; se mai pot consulta cu titlu informativ: Rodica Zafiu, capitolul *Limba de lemn*, în *Limbaj și politică*, București, Editura Universității din București, 2007; Ilie Rad (coordonator): *Limba de lemn în presă*, Editura Tritonic, 2009.

Emil NEAGU

Revelații târzii

Îmi caut amintirile
unde va
în spatele timpului
ca să-mi întocmesc
un C.V.
credibil pentru
Sf. Petru.
Pentru atunci,
când fragilul fir de păianjen
se va rupe
Iată,
amintirile vin de-a valma
tăindu-mi răsuflarea
și nu mă recunosc
în ele.
Credeam
că sunt "sarea pământului"
și, iată,
sunt altceva.
Între mirajul copilăriei
și clipa aceasta,
e doar metafora
epavei unui vis.

Din ciclul „Trăiri”

*
Știam
că ești pe aproape...
Simțeam
că te strecorei tiptil
în trunchiu-mi,
în fiecare inel,
inele – icoane,
molda în care
ființa și neființa
dospesc.
Simțeam
că ești pe aproape,
că ochii se întorc
înspre humă
și nu săgetează azurul
în rugăciunea palmelor
împreunate.
Simțeam
că sărutul nu mai este
sărut,
că-mbrățișarea
e tot mai lănoasă...
Simțeam
că anii se opresc
în scoarța unui timp.
Că bucuria
nu mai este bucurie.

G. CONSTANDACHE

BĂRLADULUI

Lui George Tutoveanu

De când te știu, același ai rămas:
Cu visători pe-aleele umbroase
Și cu femei cum nu sunt mai frumoase
Ce le'ntâlnești la fiecare pas...

Și-n mersul tău, la câți n'ai fost popas,
Bătrân oraș, cu apele-ți spumoase,
De câte ori, în clipe furtunoase,
Durerea ta ieri nu le-ai pus-o'n glas...

De i-ai lăsat într-un târziu să plece
Spre alte zări, în lumea care trece,
În scrisul lor mereu tu ai trăit.

Căci viața ta e sbuciumul Moldovei,
Ce l-au cântat și-l cânt'neconținut
Toți trubadurii plaiurilor slovei.

Romulus DIANU

Stilul vieții sale... *

Îmi este imposibil să-mi amintesc, în mod exact, de clipa când am cunoscut pe unchiul meu, pe poetul G. Tutoveanu. El se ridică, în lumea de neverosimile fapte ale copilăriei, ca un soclu aparte, ca primul bărbat care nu mi s'a părut îngrozitor, ci demn de-a fi iubit, singur real, într'un nour de fumegoase forme incerte, singur potrivit cu înțelegerea copilărească, adică poetică, a vieții.

Din îndepărtatele zile albastre ale copilăriei, printre episoade galbene de febră, găsesc astăzi o urmă de-abia perceptibilă. Oricum, constat că oamenii erau cu toții făcuți de mine, ca de un Zeu, de închipuirea mea; că eram incapabil de a-mi face despre ei o judecată obiectivă, și că nu le iertam niciodată faptul de a-mi fi contrazis imaginea pe care, fără nici un temei, mi-o făcusem despre dâșii. Singurul care, fără a fi nici el cu totul și cu totul aidoma ficțiunilor mele, nu-mi dădea conflicte cu lumea exterioară, era el, era acest poet. Din anii celuiilalt războiu, când el mi-a apărut pentru prima oară ca o înveșmântare a vrăjitorului într-o lumină reală, păstrez doar imaginea lui de om, capabil să sufle lumea ca pe un abur de pe o fereastră, pentru a nu mai avea în față decât viziunea lui personală.

Așa a trăit G. Tutoveanu, așa a putut el suporta cele două grozave încercări ce i-au fost destinate, la o distanță de douăzeci și patru de ani, una de alta, *fără să arate lumii niciuna dintre rănil sale*.

Din această princiara mândrie am recunoscut, în toate actele vieții sale, pe poet. Dar l'am recunoscut și într'altfel: din simplitatea vieții sale, din lipsa de grabă, din încuiata frumusețe a vorbelor sale de erou de roman. Țin minte cum istorisește Goethe ziua de 2 Octombrie, 1808, ziua când a fost primit de Napoleon. Împăratul îi face semn să se apropie. Sunt de față Talleyrand și Daru, cu care marele om vorbește despre impozite. După ce îl privește pe Goethe, Napoleon spune: „Sunteți un om”. Goethe se înclină. „Ce vârstă aveți?” - „Șeizeci de ani”. - „Vă țineți bine. Ați scris tragedii?” Goethe răspunde numai ce e necesar. Când Daru comunică Împăratului că marele poet german a tradus „Mohamed”, de Voltaire, Napoleon spune: „Nu e o lucrare bună”...

Așa se petrec cele mai mari scene ale Istoriei: simplu de tot. Așa vorbesc oamenii când sunt cu adevărat mari. Dacă-mi evoc această scenă este pentru a mă reasigura pe mine însumi că în stilul de viață al tuturor poezilor a intrat o indiferență totală față de păpușeriile inventate pentru salvarea mediocrității burgheze, și această superioară însușire nu este decât efectul **stăpânirii unui imperiu interior**, pe care nici un adevărat artist nu trebuie să-l piardă din vedere.

Scrutându-și propria ființă, singura dela care el așteaptă ceva, poetul își împodobește, odată pentru totdeauna, o fațadă socială, și-l vom reîntâlni mereu la fel cu sine însuși, dealungul deceniilor, tânăr pe sub hainele căzute din modă, satisfăcut de minunea unei dimineți care lui îi cântă și-i zumbă ca nimănu, plin de-o bine-vestitoare viață, care nu se poate cheltui în nici un mod altul, decât în el, și pentru el.

Ce însemnătate au slabele ecouri pe care le mai pot auzi muritorii de rând, întorcând foile unei cărți? Acolo nu e de cât o parte, o foarte mică parte, din marea poezie ce-a fost însăși viața poetului.

Stilul vieții sale încadrează atât de bine poezia sa...

* **Păstorul Tutovei**, 1942, număr festiv dedicat poetului George Tutoveanu.

G. Tutoveanu

La Bârlad, în căsuța sa rustică împresurată de tufe de trandafiri și caiși, unde a grădinărit, a visat și a scris mai bine de o jumătate de veac, a încetat din viață, în vârstă de 85 de ani, poetul G. Tutoveanu.

Cu el dispăre cel mai bătrân poet al țării noastre, poet care a luptat în aceleași tranșee literare, în acea mult frământată epocă de la sfârșitul veacului trecut și începutul acestuia, alături de Mihail Sadoveanu, Ion Agîrbiceanu, Emil Gîrleanu, Gala Galaction și alții.

Poet de un lirism discret și nostalgic, numit și „poet al ploilor”, și pastelist de gingașe și calde culori, G. Tutoveanu și-a dat contribuția în paginile cunoscutelor reviste ale vremii „Semănătorul”, „Literatura și arta română”, „Viața Românească”, „Iașul literar” și a întemeiat în orașul său natal acele modeste dar luminoase reviste, cu aportul lor binecunoscut în cultura Moldovei, „Făt Frumos”, „Florile Dalbe”, „Graiul Nostru” și „Scrisul Nostru”.

El a lăsat literaturii noastre șapte volume de versuri: *Albastru* (1902), *Balada* (1919), *Tinerețe* (1924), *Patria* (1924), *Logodnica lui Vifor* (1935) și *Sonete* (1937), precum și un volum de *Poezii alese* (1921), în care veșnic tânărul bard a cântat cu gingășie albastrul cerului, tinerețea și dragostea.

Poetul, care a cunoscut temeinic comorile noastre folclorice și vechile balade haiducești, a lăsat să se strecoare în inspirația sa motive sănătoase și cu puternică aromă de vers popular românesc.

În micul său oraș din Moldova, unde a trăit cea mai mare parte din viață, el a desfășurat, discret și rodnic, o activitate concretizată în șezători culturale în cartierele orașului și în satele moldovenești.

Totuși poetul bârlădean n-a fost un izolat de viață și de luptele sociale și a știut să găsească coardele potrivite și vibrante. Legat de glia strămoșească prin naștere, el n-a uitat pe țărani din comunele Cârjoaia și Sălceni (Tutova), de unde plecase și le-a cântat durerile și nădejile, și a cuprins apoi în versuri puternice și dramatice răscoalele țărănești din 1907 pentru pământ și dreptate, răscoalele înecate în sânge de moșierime și dinastie. Iar în 1917, când germanii lui Wilhelm al II-lea ne-au cotropit țara, el a preamărit eroismul ostașului român de la Mărășești.

G. Tutoveanu doarme acum în pământul pe care l-a iubit cu înfocare și lasă moștenire cititorilor dragostea de patrie și de artă, pentru care a militat cu scrisul său.

I. V. D.

„Contemporanul”. 35(569), vineri, 30 august 1957, p.3.

Costin CLIT

Din trecutul Francmasoneriei bârlădene (I)¹

Începuturile lojii „Steaua Bârladului”, din Marele Orient de Roma, aflată sub obediență italiană, sunt apreciate a fi în anul 1880. La 20 noiembrie 1926, în cadrul unei ședințe a lojii „Acacia” din Bârlad, a fost prezentată diploma de maestru din 15 / 27 aprilie 1880 a lui Leon Acsilard (probabil Axelard) din Vaslui, ce făcea parte din loja „Steaua Bârladului”, însoțită de o broșură de ritual. Alexandru Pogonat, socrul locotenentului colonel Emil Boteanu, decedat prin 1924, este considerat de către ginerele său „distinsul nostru conducător sufletește ce a fost Mas(on) de 50 de ani”. Deci, de pe la 1880-1881. Documentele și manuscrisele lojii „Steaua Bârladului” erau căutate la 10 decembrie 1926, fără a fi descoperite, la mănăstirea Florești, unde ar fi fost ascunse. În anul 1880 s-a constituit Marea Lojă Națională a României, formată din lojile Învățații lui Heliopolis, Egalitatea, L'Indépendance Roumaine, Armonia, România, Zur Bruderlichkeit și o lojă din Bârlad, al cărei nume și obediență nu se cunosc. Să fie „Steaua Bârladului”?

Cercetările efectuate în Arhivele Naționale Istorice Centrale din București au avut ca rezultat și descoperirea unui dosar referitor la evoluția francmasoneriei bârlădene. Loja „Steaua Bârladului” a funcționat între 1880 și 1890, după care a căzut „în adormire”, redeschiderea ei realizându-se la 3 februarie 1926, la inițiativa locotenentului colonel Emil Boteanu din Bârlad, comandantul Cercului de recrutare, „fiind Fiu de Mason, al Generalului Romulus Boteanu”, inițiat la București „prin intervenția D-rului V. Sterea, Inginer și Mason, care conducea loja Solidaritatea din București la 24 Noem(brie) 1924”. Generalul Romulus Boteanu a decedat la București în 1924, fiind înmormântat în cimitirul Bellu.

Emil Boteanu, potrivit actului de redeschidere a lojii, găsind „în Lojile Masonice oameni de treabă și onorabili sub toate punctele și cu situații destul de frumoase, care propășeau cu multă dragoste Arta, Științele-Muzica, cu alte cuvinte un Cerc Cultural, a început a istorisi pe la diferiți prieteni ce a văzut la Loja Masonică din București și aceștia, de prietenie, de dragoste, văzând că nu este nimic rău ba din contra, s-au interesat pe la alte persoane, și au cerut înscrierea la București”. Actul de reînființare este semnat de locotenentul colonel Emil Boteanu, căpitanul Ștefan Portășescu (Regimentul 2 R.), dr. I. Vainfeld, prof. M. Apostol – inițiați în loja Solidaritatea din București la 17 ianuarie 1926, prof. Petre Todicescu (Școala Normală de băieți din Bârlad, unde ajunge și director), inițiat la 27 ianuarie 1926, ing. Gh. Rădulescu (primărie), Gh. Alexandrescu, „cerealist”, inițiat la 17 ianuarie 1926. Prin sentința tribunalului județului Tutova, nr. 350, din 11 noiembrie 1926, „asociațiunea umanitară” „Acacia” este recunoscută ca persoană juridică și morală (vezi și „Monitorul oficial” din 2 februarie 1927, p. 1290, coloana a II-a).

La 26 martie 1926 loja a fost vizitată de fratele R. Bulfinschi, artist societar al Teatrului Național din București (revine cu soția sa la 19 martie 1928) și fratele maestru Vladimir Boteanu, de la Serviciul de Siguranța Statului din București. „Se citește și se semnează de toți Fr(ății) actul făcut de Fr(atele)

Avocat V. Ștefănescu, prin care Societatea „Acacia”, recunoscută de tribunal ca Persoană Juridică-Morală-Umanitară, adoptă Principiile și Declarațiune(a) M(arelui) Or(ient) de România și aderă a lucra de aci înainte și ca Societate Masonică, cu condițiunea că dacă vreun Ordin Legal interzice această trecere, va continua activitatea, cu care a pornit la început”. La 5 februarie 1927 membrii „Asociațiunei Umanitare „ACACIA” din Bârlad, în unanimitate aprobă „ca pe viitor toți membrii acestei Asociațiuni, pe lângă activitatea propusă, prin actul Constitutiv și Statutele Asociațiunei să profesăm și să aderăm la activitatea Masonică, pe Baza Declarațiunilor de Principii a Marelui Orient de România, sub supravegherea și Controlul lui, deoarece aceste principii nu sunt contrare Ordinei și Siguranței Statului, și sunt în strânsă legătură cu Scopul Instituției Noastre”.

Conducerea lojii este asigurată de profesorul Petre Todicescu, sprijinit de Emil Boteanu (secretar) și dr. I. Vainfeld (tezaurier). Actul de redeschidere a fost analizat de Al. Gane, secretarul Marelui Orient de România la 27 februarie 1926.

La 17 iunie 1926 asistăm la reorganizarea conducerii lojii: prof. Petre Todicescu (președinte), căpitanul Ștefan Portășescu, dr. I. Vainfeld (membri), T. Patriciu, I. Filimon, Gh. Drăgănescu (cenzori) și Gh. Alexandrescu (casier).

În ianuarie 1928 sunt aleși Demnitarii Lojii: Venerabilul Victor Stere din București, Venerabilul Alexandru Pogonat din Bârlad, colonelul în rezervă Cristodulo Georgescu din Galați (membri de onoare), Venerabilul P. Todicescu, I. Fainzilber (I Veg.), Gh. Alexandrescu (II Veg.), I. Vainfeld (Orat.), locotenent colonel Emil Boteanu (secretar), I. Ursoi, directorul Școlii Normale din Bârlad (ajutor secretar), Alx. Changhizel, directorul Uzinei Electrice din Bârlad (tezaurier), Gr. Mihalache, invalid de război (ajutor de tezaurier și ospitalier), prof. Șt. Tarasov (expert), căpitanul dr. Dumitriu (ajutor expert), avocatul V. Ștefănescu (bibliotecar), căpitanul Chiticeanu (ajutor de bibliotecar), colonelul A. Filiti (maestru de ceremonii, mutat în 1928 comandant al Regimentului de Excortă din București) și Alex. Drăgoiu (maestru de banchet, custode, servant).

Demnitarii Lojii sunt aleși și la 18 ianuarie 1929: Petre Todicescu (Venerabil), Emil Boteanu (secretar), J. Vainfeld (Orat.), A. Fainzilber (Veg. I), G. Alexandrescu (Veg. II), Dumitriu (expert), A. Changhizel (tezaurier), Șt. Balason (maestru ceremonii), V. Ștefănescu (custode), Chiticeanu (expert), Filomon și Drăgănescu (cenzori). Retragerea lui Emil Boteanu din Marele Ordin de România și Loja „Acacia” datează din 15 ianuarie 1931, așa cum reiese din scrisoarea adresată fratelui Em. Papiniu, Venerabil în București.

Inițial ședințele lojii „Acacia” se desfășurau în locuința lui Emil Boteanu, din 17 iunie 1926 aprobându-se închirierea imobilului din strada Sfântul Gheorghe, nr. 45. Ședința din 28 noiembrie 1926 se desfășoară în noul local de pe Strada Regală, în centrul orașului Bârlad. La 29 ianuarie 1929 sediul Lojii se afla în imobilul lui Gheorghe Alexandrescu de pe strada Profesor I. Popescu.

La 25 aprilie 1926 s-a decis pentru loja din Bârlad numele „Acacia”, prilej cu care venerabilul Victor Sterea scrie un act din care spicuim: „Societatea intimă care s-a încheiat astăzi cu tărie, sub bătaia Ciocanelor, care lucrează la Daltă, asupra Pietrei Brute, trebuie dusă la Încoronarea edificiului Social, atât de necesar astăzi țării noastre”.

În ședința din 10 februarie 1926 s-a hotărât obținerea sprijinului și sfatului vechilor „frați” masoni: maestrul Alexandru Pogonat, dr. A. Feinzilber, căpitanul V. Simionescu. În timpul ședinței din 3 martie 1926 este amintită loja „Cremieux” din Bârlad, despre care s-au scris articole defăimătoare în ziarele „Cuvântul” și „Apărarea Națională”. Profesorul Gheorghe Neștian este inițiat în lojă la 8 mai 1926, cărui i se alătură: T. Patriciu, directorul Băncii Naționale-filiala Bârlad, M. Cristofor, I. Filimon (administrator financiar), Gheorghe Drăgănescu (inspectorul cooperativelor sătești) – 30 mai 1926; Al. Changhizel (funcționar la Uzina Electrică), V. Ștefănescu, căpitan în rezervă și avocat (1 iulie 1926), căpitanul doctor Achil Dumitriu (medic de spital militar), căpitanul farmacist Chiticeanu (Depozitul Sanitar), prof. Leon Revent (19 iulie 1926), căpitanul Salagor Zosima, prof. J. Ursoi, în prezența maestrului Em. Ipcar, consulul general al României la Paris, departamentul Tunis (30 octombrie 1926), avocatul Ștefan Tașcă (18 ianuarie 1927), colonelul Alex. Filiti, inginerul Balasan (20 aprilie 1927), căpitanul doctor Emil Țudic, dr. C. Diacu, medicul județului Tutova (23 mai 1927).

La 18 ianuarie 1929 se „procedează la radieri și primiri de dimisiuni”: V. Simionescu, M. Apostol, plecat la Galați, Gr. Mihalache, Alex. Drăgoi, N. Bălășescu, P. Constantinescu, mutat la Chișinău, P. Sepchin, mutat în Basarabia, Z. Salagor, mutat la Barboși, M. Cristodor, decedat, L. Revent, mutat la Chișinău, Șt. Tașcă –radiați -, Gh. Rădulescu, T. Patriciu, mutat la Iași-demisionați.

Dintre membrii onorifici ai lojii „Acacia” amintim: avocatul Al. Pogonat, căpitanul în rezervă V. Simionescu, masoni din 1881 (proclamați onorifici la 30 mai 1926).

În prezența venerabilului maestru Victor Sterea din București sunt inițiați la 17 aprilie 1926, prof. Gr. Mihalache, Valdemar Alex. Fișer și Pavel Șepchin, apoi la 24 aprilie 1926 inginerul N. Bălășescu și proprietarul Max Al. Drăgoi.

Sunt oferite ajutoare unor instituții: Azilul de Copii „Pruncul” prin Ecaterina Palladi (1926), Societatea din Techirghiol – Sanatoriul de Copii, pentru întreținerea unui pat care va purta numele „Acacia”, la numeroase persoane în vârstă, defavorizate, invalizi de război, copii săraci, elevi în școlile militare.

Loja posedă și o bibliotecă, pentru care venerabilul frate Petre Todicescu promite un dulap la 10 aprilie 1927. Fratele Gh. Alexandrescu pune la dispoziție 1000 de lei lunar la 4 februarie 1928 „pentru scoaterea unei Foi, Broșuri, ACACIA, la care să colaboreze Frații”.

În mai 1927 Loja „Acacia” s-a abonat la ziarul „Cultura poporului”, apărut sub direcția generalului Nicolae Petala. Membrii Lojii „Acacia” aderă la asociația „Cultul Patriei”, așteptând înființarea unei sucursale și în Bârlad. La 4 aprilie

1928, sosesc în Bârlad generalul de divizie I. Găvănescu (comandantul Corpului 2 Armată), prof. univ. M. Ștefănescu, colonelul C. Petrescu, Haralambie Constantinescu și N. Bohar, delegatul Societăților Române din America, „pentru propaganda Asociației CULTUL PATRIEI și de înființare a unei secțiuni la Bârlad”. Primirea oaspeților s-a făcut de Emil Boteanu în gara Banca. La întâlnirea din casa lui Emil Boteanu au mai participat colonelul Rădulescu, comandantul Regimentului 23 Artilerie și comandantul Garnizoanei Bârlad, Fr. Bally, președinta Societății „Principele Mircea” și profesorul Petre Todicescu. La teatrul Carol din Bârlad s-a desfășurat în aceeași zi o conferință.

Loja este vizitată la 1 iunie 1929 de Venerabilul Maestru Leonin Iliescu, discutându-se „cu multă căldură chestiunea Unirii cu R. L. Națională”. La ședința Lojii din 14 noiembrie 1929 „s-a discutat cele expuse de Fr(atele) Lt. Col. Boteanu care a fost în or(așul) București de a lua contactul cu M(arele) Or(ient) și a asistat la lucrările R. L. Roseti. / S-a luat act că M(arele) Or(ient) a devenit persoană Morală recunoscută prin Monitorul Oficial, No. 218-1 oct(ombrie) 1929, partea II. S-a citit lista L(ojilor) M(arelui) Or(ient) și de cine sânt conduse”.

Colonelul Emil Boteanu participă la adunarea Marelui Orient de România în perioada 8 și 10 mai 1927, ales în Marele Consiliu al Ordinului, iar Petre Todicescu ca membru în Justiția Superioară Masonică. Venerabilul Alex. Pogonat a fost înscris în Cartea de Aur și devine membru de onoare. La 14 ianuarie 1928 membrii Lojii „Acacia” au luat act de „comunicarea făcută de D-I Ghica din or(așul) Iași că a luat naștere L(oja) Dragoș-Vodă, având ca Vene(rabil) pe D-I Sadoveanu”.

La 23 mai 1927 fratele P. Constantinescu (Petre Constantinescu-Iași, fost profesor la Huși și Bârlad), profesor universitar la Facultatea de Teologie din Chișinău la acea dată, conferențiază despre iluștrii masoni și despre statutele masonice din orașul Bârlad, fiind comemorat C. Negri, decedat la 26 septembrie 1876. Vizitează Loja și la 21 aprilie 1928.

Loja este cercetată la 25 iunie 1927 de colonelul Izescu, comandantul Garnizoanei din Bârlad, însoțit de procurorul Nicolau și căpitanul Butunoi, de la Comenduirea Pieții. Copia raportului făcut cu acest prilej se păstra în arhiva Lojei.

Aflat la moșia colonelului Filiti (30 august 1927), locotenentul colonel Emil Boteanu invită pe ceilalți frați și surori să vină la locuința sa „să facă muzică Radio, să asculte Patefon, și Fr(ații) care cântă cu instrumente să le aducă ca să facă muzică”.

În cadrul ședinței Lojii din 28 decembrie 1928 s-a „discutat cum s-ar putea scoate din adormire Orașul Bârlad, se propun diferite conferințe pentru ședințele viitoare”.

Documentele depistate de noi atestă activitatea lojii „Acacia” până în anul 1931. Cercetările viitoare pot face lumină asupra activității lojilor francmasonice din Bârlad. Demersul de față, singular după știința noastră în istoriografia bârlădeană, se oprește deocamdată la acest nivel, favorizat de documentele depistate.

Vasile CÂRCOTĂ*

JUBILEU 2014: Semicentenarul Filialei Bârlad a Societății de Geografie din România

Aria de influență a municipiului Bârlad și contribuția filialei S.G.R.

Orice localitate urbană apare într-un anumit loc, pentru a satisface cerințe diverse ale unui spațiu mai larg decât aria pe care o ocupă desemnată cu termenul de intravilan. Acoperirea acelor nevoi impune populației active din centrul urban profesionalizării specifice desemnate științific cu termenul de funcții urbane. Aceste funcții au ponderi diferite în viața urbei și, în dinamica lor temporală, își pot modifica raporturile dintre ele. Uneori o funcție poate fi dominantă dar niciodată solitară. Deși variate în structură și funcționalitate, ele se pot grupa în două mari categorii: economice și socio-politice. În prima categorie binecunoscute sunt: industrială, comercială, de transporturi, de depozitare turistică. În a doua grupă se înscriu funcțiile: culturală, sanitară, rezidențială, financiar-bancară, politico-administrativă(1). Funcția agricolă specifică localităților rurale din care se dezvoltă cele mai multe orașe, aparținătoare grupei economice, își reduce din importanță pe măsura duratei de evoluție a centrului urban. Rolul funcțiilor din prima grupare, denumite și activități urbigene, se resimte mai ales în urbanism, fără a fi excluse din procesul de urbanizare, atribuit predilect funcțiilor din cea de a doua grupare. Urbanismul se referă la amenajarea intravilanului, la dotarea lui cu atributele specifice: străzi, construcții ferme și elevate, canalizare, spații recreative etc. Urbanizarea ilustrează procesul dinamic al raporturilor dintre diferitele funcții urbane, care duce la ierarhizări diferite în perioade mari de timp. În cazul orașului nostru, funcția economică impune evoluția centrului spre statut urban și a fost multă vreme, la loc de frunte, comercială. După anii '50, treptat a cedat locul celei industriale.

Prezența și activitatea Filialei S.G.R. se circumscriu funcției culturale. În conținutul acestei funcții aparțin activitățile de învățământ, muzeistice, teatrale, bibliotecile, cercetarea științifică, diferite fundații și asociații, cinematografe etc. Aria tradițională de influență a orașului Bârlad este pe o rază medie de 40 km. Multe dintre activitățile culturale extind deosebit de mult aceste limite. Contribuția lor la personalizarea localității a determinat aprecieri laudative, de oraș cultural. În cele ce urmează, vom ilustra succint locul și rolul acestor activități de-a lungul timpului. Vom evidenția asemenea activități doar pe seama unor documente.

Organizarea și dezvoltarea unităților de învățământ sunt des menționate în secolul al XIX-lea. Într-un act de tranzacționare imobiliară din 25 februarie 1801 se dă ca reper spațiul „*ulița ce merge spre școala jădovească*”(2). În anul 1803, este consemnat documentar „*învățământul primar românesc și elenistic*”(3). În anul 1832, se consemnează prima școală publică începătoare (primară). Dintre numeroasele celelalte mai menționăm doar Clasa reală (1846), care marchează începutul învățământului liceal în localitate și înființarea Școlii normale de băieți (1870) care să asigure cadrele necesare învățământului din zona de influență a orașului și nu numai.

Prin învățământul liceal și postliceal actual, orașul își menține influența în aria tradițională, în pofida faptului că în incinta ei au apărut unități de același tip (Puiești, Murgeni, Zorleni).

Cu sprijinul unităților muzeistice – Muzeul mixt „Vasile Pârvan”, Grădina zoologică, Pavilionul expozițional „Marcel Guguianu”, Planetariul, casele memoriale, dar și Casa de cultură a sindicatelor, Centrul „Mihai Eminescu”, Galeria de artă, aria de influență este mult mărită. Aceeași contribuție o are și Teatrul „Victor Ion Popa”. Dintre aceste instituții vechimea cea mai mare aparține Muzeului, a cărui fondare s-a înfăptuit în anul 1914. Cea mai recentă dintre ele este „Centrul de studii și documentare „Mihai Eminescu” (2011).

Societățile cultural-științifice, în rândul cărora este și S.G.R., sunt consemnate spre sfârșitul secolului al XIX-lea. În anul 1887 a fost înființată Societatea științifică „Orientul” avându-i ca fondatori pe

elevii codreniști Garabet Ibrăileanu, Ionescu Raicu Rion, C. Hamangiu și N. Savin. În anul 1898 se constituie Societatea Filarmonică din care, în anul 1901, se desprinde activitatea corală, înființându-se Societatea „Armonia”. În secolul XX, numărul Societăților de asemenea natură este în mare dezvoltare, fie ca înființate local, fie filiale ale unor naționale. Între ele se impune „Academia bârlădeană” (1915). După Al Doilea Război Mondial, activitatea societară a intelectualilor se amplifică. Profesorii își constituie filiale ale societăților naționale: filologie, istorie, științe naturale și geografie, matematică, fizică și chimie. Asemănător procedează medicii, juriștii, economiștii, inginerii. Apar și filiale de societăți interdisciplinare: numismatică, filatelică, a rebusiștilor ca și unele sportive. Multe au avut o existență și activitate de scurtă durată, dar sunt și dintre acele care activează în continuare.

Filiala S.G.R., constituită în comun cu biologia în 1964, devine de sine stătătoare din 1968 la nivel național și, din martie 1969, la nivel local. Inițial a avut membri numai din aria urbană. Ulterior a cuprins specialiști și din raionul Bârlad, iar din anul 1968 a primit misiunea de a coordona activitatea specifică din actualul județ Vaslui. În oraș sunt cluburi și asociații cu arie de cuprindere mult mai mare. Asociația astronomică „Sirius” este club UNESCO, iar clubul oamenilor de afaceri din localitate, Rotary, își are sediul coordonator în SUA. Mai amintim fundația „Cuza Vodă” cu sedii comune la Bârlad, locul de naștere al domnitorului și Heidelberg, locul unde a decedat.

Contribuția Filialei S.G.R. la lărgirea ariei de influență a acestei urbe se face prin manifestările specifice organizate periodic în teritoriu: sesiuni de comunicări și referate științifice, colocvii, simpozioane, excursii de documentare în orizontul local, în țară și peste hotare etc. Deși se adresează predilect membrilor specialiști, ea organizează și dezbateri, conferințe, acțiuni practice de ecologizare care antrenează un public heterogen.

Funcția culturală a localității poate fi ilustrată și de alte activități. Din anul 1899, prin donație publică iau ființă două biblioteci școlare; pe aceeași cale, în 1906, se înființează biblioteca publică.

Demnă de semnalat este și activitatea publicistică. Debutul l-a făcut ziarul „*Semănătorul*” cu apariție la 27 septembrie 1870(4). De atunci au apărut peste 150 de publicații tipărite la care astăzi se adaugă câte două posturi de radio și televiziune. În oraș se publică astăzi nouă reviste periodice, format A4, cu o paginajie între 36 și 164(5). În unele dintre ele și-au publicat articole de specialitate și membrii SGR. Cele mai multe, însă, s-au prezentat revistelor de specialitate națională (*Terra*) și județeană (*Orizonturi geografice*).

Note:

(1) Vasile Cărcotă: *Evoluția funcțiilor urbane din cadrul municipiului Bârlad*. „Școala bârlădeană”, 1972;

(2) Costin Clit: *Documente inedite privind istoria orașului Bârlad*, „Academia Bârlădeană”, nr. 2(51), 2013;

(3) Traian Nicola: *Retrospectivă*, „Școala bârlădeană”, 1969;

(4) Ștefan Secară: *Presa bârlădeană*, „Monografia municipiului Bârlad”, 1974;

(5) Revistele periodice actuale: *Bazaadul literar*, trimestrială, editată de Primărie și Consiliul Local; *Pagini medicale*, lunară, editată de Spitalul de Urgență Elena Beldiman; *Pași spre infinit*, semestrială, editată de Asociația Astronomică Sirius club UNESCO; *Păstorul Tutovei*, semestrială, editată de protopopiatul Bârlad; *Arheu*, editat semestrial de Centrul „Mihai Eminescu”; *Viața noastră*, publicație trimestrială a Casei de Ajutor Reciproc a Pensionarilor „Elena Cuza” și cele două reviste de divertisment *Alb și negru* și *Labirint*, ultima ca supliment al revistei *Academia bârlădeană*, ambele trimestriale.

*Președinte de onoare al filialei S.G.R.

Școala gimnazială „Manolache Costache Epureanu”

Școala gimnazială „Manolache Costache Epureanu” din Bârlad este una dintre cele mai prestigioase instituții de învățământ preuniversitar din județ, recunoscută prin menținerea poziției fruntașe între școlile gimnaziale bârlădene, prin prisma rezultatelor de excepție ale elevilor și, implicit, a calității actului educațional.

Școala a fost înființată în anul 1972, din necesitatea pregătirii corespunzătoare a populației școlare în creștere ca urmare a apariției unui nou cartier (zona Aleea Parc – Grădina Publică), dar și pentru a decongestiona mulțimea claselor de elevi de la școlile 3, 8 și fostul Liceu nr. 3.

Inaugurarea școlii s-a făcut cu o încadrare foarte bună (învățători și profesori titulari în marea lor majoritate, unii din domniile lor, cu notorietate în învățământul bârlădean, demarând cu 8 clase primare (298 elevi) și 13 clase gimnaziale (385 elevi).

La 14 octombrie 1996 a avut loc slujba de sfințire a edificiului și stabilirea hramului instituției sub protecția Sfintei Cuvioase Parascheva, ocrotitoarea spirituală a Iașului și a întregii Moldove, iar peste 1 an, la aniversarea a 25 de ani de existență, școlii i s-a atribuit, prin voința dascălilor ei, numele ilustrului om politic bârlădean **Manolache Costache Epureanu**.

Școala gimnazială „Manolache Costache Epureanu” din Bârlad, denumire dobândită începând cu 1 septembrie 2012, și-a creat, de-a lungul celor 40 de ani, frumoase tradiții, s-a impus în peisajul spiritualității bârlădene, prin personalitatea dascălilor ce au slujit-o și prin rezultatele elevilor care au absolvit-o.

Se cuvine să amintim câteva nume sonore ale „elitei corpului profesoral” – dascăli model, adevărați profesioniști: Alexandru Săidăcaru, Elena Budașu, Dumitru Popa, Valerian Ginghină, Lenuța Rusu, Mihai Luca, Constanța Vesel, Maria Luncă-Popa, Veronica Darabană, Mădița Andrei, Georgeta Bichir, Filica Filipescu, Alexandrina Popa, Cezar Juverdeanu, Elena Nicola, Victoria Pantalon, Elena Tașmoc, Maria Corodescu, Elisabeta Craus, Jenica Ciocârlea, Constantin Tămășanu, Zânica Tămășanu, Ioan Grosu, Aurora Lazăr, Vasile Tămășanu, Mihai Obreja.

Din anul 2007 până în anul 2013, școala a fost supusă unui proces de reabilitare și modernizare, fiind schimbat aspectul interior și exterior. S-a schimbat tâmplăria din lemn cu ferestre și uși de termopan, s-a introdus un sistem de supraveghere în interior și exterior, toate birourile și laboratoarele au fost racordate la rețeaua INTERNET, s-a îmbogățit baza materială cu calculatoare, xeroxuri, videoproiectoare, laboratoare și cabinete moderne. De asemenea, biblioteca s-a îmbogățit cu un mare număr de cărți (în limba română și în limba engleză), iar o parte din sălile de clasă au fost dotate cu mobilier nou. Nu

trebuie uitat parteneriatul cu Fundația Childs Life International Romania, cu ajutorul căreia s-au pus bazele programului After School, un proiect interesant și de un real sprijin pentru părinții micuților elevi din ciclul primar.

În ultimii zece ani, școala s-a angajat în derularea proiectelor europene COMENIUS, în colaborare cu școli din Finlanda, Germania, Grecia, Slovacia, Italia, Polonia, Turcia, fiind apreciată munca elevilor și a cadrelor didactice. Printre cei care au coordonat aceste proiecte se află profesorii: Plăcintă Gabriela, Golembiovschi Gabriela, Cărăbăț Niculina.

De-a lungul anilor, la conducerea școlii s-au perindat adevărați profesioniști și spirite alese: Săidăcaru Alexandru (1972-1979; 1982-1986), Darabană Veronica (1980-1982), Sîrbu Elisabeta (1987-1989), Grosu Ioan (1990-1993), Tămășanu Constantin (1993-1997), Popa Dumitru (1997-2002; 2010-2012), Golembiovschi Gabriela (2002 aprilie-octombrie), Plăcintă Gabriela (2002-2010) – actual Inspector Școlar General, Jora Bogdan (2012), Oasenegre Viorel (2012-prezent).

Și în prezent, colectivul didactic al Școlii gimnaziale „Manolache Costache Epureanu” este animat de aceleași ambiții profesionale care duc spre calea succesului, prin muncă, valoare, competiție, spirit de echipă.

Neculai ARTENE

Multiplicat ecou

Să-ți cânt un cântec din tumultul mării,
să-ți-l trimit pe-o frunză-n vânt,
ca pe o șoaptă smulsă întrebării
venită din străfunduri, din adânc!

Sau, înălțat pe singurateci creste
să-ți strig pe nume, multiplicat ecou,
pe zarea trăirilor terestre
și sub imperiul părerilor de rău.

Că ne-am născut e-o pură întâmplare,
așa e destinul mereu mai frământat
ni-i viața asta zboruri de cocoare
spre-un țărniș de-a pururi dezolat.

Și tot așa din fașă ne-nvârtim
în cerc închis cu patru emisfere,
făcând naveta între minus-plus infinit,
și-n spațiile înguste și cerbere!

Art. II. §1 cel din urmă.- Ministrul Nostru Secretar de Stat la Departamentul Instrucțiunii și Cultelor, este însărcinat cu educarea la îndeplinire a dispozițiilor din prezentul Decret.-

Dat în București la 28 Martie 1913

George

MINISTRUL INSTRUCTIUNII
și al
CULTELOR

Adriana

Nº 1388

Proces-Verbal

Astăzi 16 Octombrie 1913

Subsemnații, membri ai comisiunii instituită pentru decernarea premiului de compoziție muzicală, din fondul „G. Enescu”, administrat de Cassa Școalelor, întrunindu-ne în localul acelei administrațiuni, am hotărât - în unanimitate - cele ce urmează, în urma esaminării lucrărilor prezentate de către cei 17 (șapte-spre-zece) concurenți și anume:

Să se deacearnă:

Premiul I-iu

D-lui **D. Cuclin**, care își face studiile la Paris, în sumă de lei 2300 - (două mii trei sute), pentru lucrarea sa „**Scherzo**”, pentru orchestră;

D-lui **Ion Nonna Otescu**, profesor la Conservatorul de muzică din București, (fără bani), pentru lucrarea sa „**Narcisse**”, poemă simfonică pentru orchestră executată la concertele simfonice din Capitală.

Premiul II-lea

D-lui **Alfred C. Alessandrescu**, (fără bani), pentru lucrarea sa „**Didon**”, uvertură pentru orchestră.

Mențiune Onorabilă

D-lui **I. Bohociu**, maestru de muzică la Galați, pentru lucrarea sa „**Balada**”, pentru soli, cor și orchestră;

D-lui **G. Fotino**, șef de muzică cl. I-a la Regimentul Dolj No.1 din Craiova, pentru lucrarea sa „**Rapsodie Română**”, pentru orchestră.

Comisiunea mai menționează un talent născând, care ar avea nevoie să lucreze serios, în D-I **I. Borgovan**; de asemenea cu oare care interes menționează și pe D-nii: **August Bena și Traian Popovici**.

Pentru care am încheiat prezentul Proces-Verbal, care se va prezenta D-lui Administrator al Cassei Școalelor, cu rugămintea de a se aduce la îndeplinire hotărârile luate.

MINISTERUL INSTRUCTIUNII și CULTELOR
Nº 31343 / 23 OCT. 1913
ADMINISTRAȚIA CASEI ȘCOALELOR

Proces-Verbal.

Astăzi 16 Octombrie 1913.

Subsemnații, membri ai comisiunii instituite pentru decernarea premiului de compoziție muzicală, din fondul „G. Enescu”, administrat de Cassa Școalelor, întrunindu-ne în localul acelei administrațiuni, am hotărât - în unanimitate - cele ce urmează, în urma esaminării lucrărilor prezentate de către cei 17 (șapte-spre-zece) concurenți și anume:

Să se deacearnă:

Premiul I-iu

D-lui **D. Cuclin**, care își face studiile la Paris, în sumă de lei 2300 - (două mii trei sute), pentru lucrarea sa „**Scherzo**”, pentru orchestră;

D-lui **Ion Nonna Otescu**, profesor la Conservatorul de muzică din București, (fără bani), pentru lucrarea sa „**Narcisse**”, poemă simfonică pentru orchestră executată la concertele simfonice din Capitală.

Premiul II-lea

D-lui **Alfred C. Alessandrescu**, (fără bani), pentru lucrarea sa „**Didon**”, uvertură pentru orchestră.

Mențiune Onorabilă

D-lui **I. Bohociu**, maestru de muzică la Galați, pentru lucrarea sa „**Balada**”, pentru soli, cor și orchestră;

D-lui **G. Fotino**, șef de muzică cl. I-a la Regimentul Dolj No.1 din Craiova, pentru lucrarea sa „**Rapsodie Română**”, pentru orchestră.

Comisiunea mai menționează un talent născând, care ar avea nevoie să lucreze serios, în D-I **I. Borgovan**; de asemenea cu oare care interes menționează și pe D-nii: **August Bena și Traian Popovici**.

Pentru care am încheiat prezentul Proces-Verbal, care se va prezenta D-lui Administrator al Cassei Școalelor, cu rugămintea de a se aduce la îndeplinire hotărârile luate.

George

Adriana

Ernest Parice

Secretar

S-au primit manuscrisul lui D. Cuclin
 la 18 Sept. 1911
 S-au primit manuscrisul lui Ion Nonna Otescu
 la 28 Sept. 1911

Stela COVACI

GRIGORE HAGIU – Întâmpinându-i ziua de naștere

Pe Grigore l-am cunoscut în primii ani de studenție, 1955-1956, când devenisem colegi la secția de creație literară, pentru scurtă vreme, dar mai ales în cercurile boeme ale tinerilor poeți Nicolae Labiș, Aurel Covaci, Nichita Stănescu, George Radu Chirovici, cu acesta din urmă Grigore Hagiu s-a transferat la Institutul de regie-teatru.

După patru-cinci ani, după moartea năprasnică a nefericitului poet Nicolae Labiș, după avatarurile carcerale ale mele și ale colegului de grupă, Aurel Covaci, destinul a făcut să ne regăsim și să refacem cercul poeziei generației noastre la care s-au atașat din mers Gabriela Melinescu, Marius Robescu, Angela Marinescu, Virgil Mazilescu și alții. Întâlnirile spontane se petreceau, la început în Casa Covaci, Nichita locuind cu Gabriela în podul Doamnei „U” la aceeași adresă (1966-1970) – str. Grigore Alexandrescu 21. După anul 1976 îl mai revedeam printre poeții ce poposeau pe la Nichita, în apartamentul de la etajul IV, într-unul din blocurile care mărginesc scuarul cu plopi din apropierea Pieții Amzei și, de nenumărate ori, la aceeași masă, la Casa Scriitorilor, părtaș fericit, confrate (mai puțin gălăgios) împărtășind sentimente, vorbe cu tâlc sau citindu-ne ultimele versuri. Timpul nu-l schimbuse aproape în nici un fel: avea aceeași figură de flăcău bine legat la trup, îngăduit, cum s-ar spune la noi în Moldova, îmbrăcat corect, aproape elegant, fața lui rotundă cu nas proeminent exprima duioșie peste care se suprapunea lumina fericirii că trăia în lumea miraculoasă a acelor ce împreună cu el oficiau pe altarele sacre ale poeziei. Trăiam vremuri grele dar eram neînchipuit de bogați și liberi interior. Strașnic îl mai iubea Grigore pe Nichita și-l asculta. Când se simțea prea obosit, la cărciumă sau la noi acasă, se retrăgea într-un colț comod, dormea un timp, nu prea lung, și revenea. Așa făcea și poetul Nicolae Labiș în nopțile lui de coșmar... În schimb Nichita nu se cruța.

Toți trei au fost uciși de atmosfera toxică a acelor vremi, de supravegherea restrictivă a organelor securității însoțită de foame, frig, compromisuri și trădări.

Ultima oară m-am întâlnit cu Grigore la ultima aniversare a lui Nichita Stănescu. Nichita împlinea, în acel sfârșit de Martie 1983, 50 de ani. Simpozionul foarte dens a ținut o săptămână. Eu și soțul meu Aurel Covaci, apropiați prieteni ai lui Nichita încă din studenție, din vremea lui Labiș, am fost la acea serbare numai în primele două zile adică pe 30 și 32 (!) martie. Mărturisesc că în acea ultimă iarnă îi vizitam mult mai rar la Nichita și Dora. În jurul poetului, perceput deja ca valoare națională incontestabilă, se înmulțise numărul acelor curteni deghizați, cu diferite grade majore. Am publicat documente parțiale din acea perioadă în volumul de memorii intitulat Nichita Stănescu – Aurel Covaci „Destinul unei prietenii”, Editura Premier, Ploiești, martie, 2013, carte până în prezent nedifuzată.

Graficianul Mircea Dumitrescu, intuind probabil importanța evenimentului, a oprit clipa cea repede, de atunci. Grupul din jurul mesei i-a reținut pe cei mai importanți, dintre care majoritatea nu mai sunt: în stânga sus pe gânduri, Nichita, îmbrăcat așa cum ne-a

și întâmpinat, într-un tricou marinăresc cu dungi, la gât cu o basma de mătase roșie ca focul, un fel de cravată de pioner veșnic și cu o pereche de pantaloni din catifea reiată bej, primiți cadou chiar în ziua aceea. Scriitorii din Craiova i-au comandat la o cooperativă cu firma „Croitorii progresiști” „măsura cea mai mare decât cea mai mare măsură”. Erau enormi, cu două palme mai lași peste burtă și lungi până sub braț, susținuți de două bretele scurte. Am fi putut izbucni în râs dacă aspectul de clovn n-ar fi fost de un tragism sfâșietor, un râsu-plânsu la marginea abisului veșnic ce-l absorbea. Alături de Nichita, în mijlocul odăii înșesate, sufla din toți răunchii maestru Fărcașu în goarnă. Nichita, ca dar de venire ne-a oferit doina cea mai îndrăgită a existenței lui straniei: „Când s-o-mpărțit norocul...” Avea aceeași voce specială, caldă, puțin pătimașă, cu care ne-a bucurat ani de zile improvizând „*Colindele de la Ploești*”.

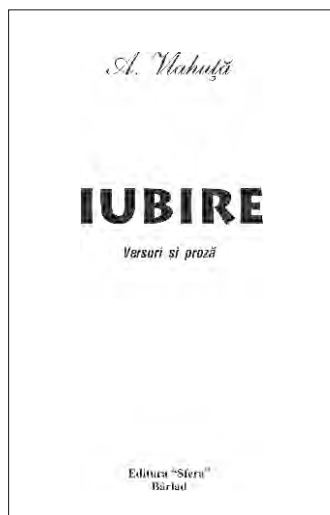
În mijloc, în spatele mesei, *fratele Grigore* cu plete, șapcă și țigară, ascultă atent și fermecat pe tânărul ghitarist *Augustin Frățilă*, care-l acompaniază timid pe sculptorul, pe atunci student întârziat, *Vlad Ciobanu*, vocea-i superbă și repertoriul inepuizabil. În dreapta mesei cei doi foști colegi de la fosta Școală de Literatură de la Șosea din anii '50, cei care nu au putut comunica niciodată: poetul George Tomozei, șarmant, semihăruit, complexat, ambiguu, hărțuit până la cedare de forțele Securității necruțătoare. Nichita îl iubea transformându-l în prinț și suferind nespus atunci când îl dezamăgea cumplit. Alături, parcă așezați de destin, Aurel Covaci, celălalt martor în primul rând în existența șiuciderea poetului Nicolae Labiș posedând adevăruri care trebuiau și sunt și acum ascunse cu strășnicie și pentru care a plătit toată viața cu urmăriri permanente, pușcărie, interdicție civică și, în final, cu demolarea proprietății, urmată de strivirea personalității lui de către mașina infernală a dezinformării.

După cum se observă în acest desen, graficianul l-a conturat plutind chagalian pe îndrăgitul poet Gheorghe Pituț, de parcă ne-ar atrage atenția asupra tristeții de pe chipurile acestui grup de artiști, spirite diverse, ofrande pe același rug al sfârșitului de secol XX, aprins și reaprins, din care s-au răspândit întru eternitate flăcări nemuritoare, jaruri dar și scrum și cenușă.

În ziua următoare, părăsind copleșitoarea aniversare, Nichita l-a rugat pe poetul Grigore Hagiu să scrie el, cu mâna lui, poezia pe care mi-a dăruit-o ca amintire: „*Întocmai cum un glonț mi-a suierat cuvântul printre tample / când viața mea a fost să se întample...*”. Nichita a iscălit-o și a dat-o: **1983, 32 martie**.

CUVÂNTUL, acel „*glonț suav*”, cum îl denumise și Nicolae Labiș, a suierat uneori și prin tâmpla poetului Grigore Hagiu, cel care, înainte de a-l urma pe Nichita la Bellu, a scris după dictare:

*Și-a mai venit ce-a mai venit,
măruntul nostru infinit,
cel șters, cel palid, din colori,
uneori, neuneori...*

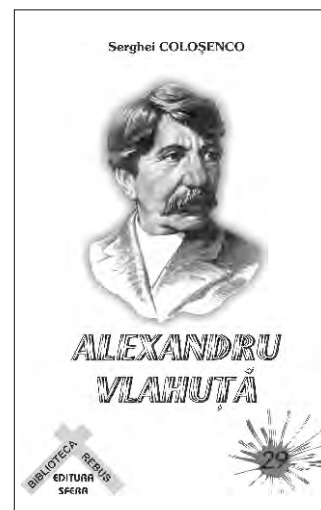

ALEXANDRU VLAHUȚĂ

Scriitorul Alexandru Vlahuță a fost primul Președinte de onoare al Academiei bârlădene.

În anul 2004 a fost comemorat cu prilejul împlinirii a 85 de ani de la trecerea sa în neființă. A fost realizat un film documentar, au fost tipărite la Editura Sfera antologiile de versuri și proză *Iubire* și placheta de rebus *Al. Vlahuță*.

Medalionul pe care-l prezentăm aparține profesorului Traian Nicola și a apărut în monumentală sa lucrare *Valori spirituale tutovene, R-Z, vol. 6, 2004, Editura Sfera, Bârlad, pp. 616-622.*

S-a născut la 5 septembrie 1858 în comuna Pleșești a fostului județ Tutova, azi devenită comuna Alexandru Vlahuță din Județul Vaslui, ca fiu al țăranilor mijlocași Neculai și Ecaterina Vlahuță.

Având o sănătate șubredă, a fost dat la școală cu o întârziere de doi ani. În toamna anului 1867 a fost înscris la Școala primară nr. 1 din Bârlad, unde a avut coleg de clasă pe tatăl viitorului pictor, N. Tonitza. După ce urmează acolo primele două clase primare, se înscrie în anul școlar 1869-1870, în clasa a III-a a Școlii primare nr. 5. În anul școlar 1870-1871 revine la Școala primară nr. 1, unde mai studiau Al. Philippide și Paul Bujor, pe care o absolvă în 1871.

Se înscrie la Liceul „Gheorghe Roșca Codreanu” din același oraș, liceu al cărui curs îl absolvă în 1878, după care se căsătorește cu Ida Pagano, fiica profesorului său de italiană, Frederic Pagano (vezi vol. 5 din „Valori spirituale bârlădene”, p. 385-386), de care va divorța în 1885.

Peste un an pleacă la București, unde își trece examenul de bacalaureat (1879), înscriindu-se imediat la Facultatea de Drept. Lipsurile materiale îl silesc să ocupe – prin concurs – un post de institutor la Târgoviște (22 ianuarie 1880 – 10 noiembrie 1882), unde a predat Limba română la clasele I – II și Limba latină la clasele I – VI. A mai suplinit catedrele de Limba franceză și de Matematică la Gimnaziul „Văcărescu”.

Pentru ideile și atitudinile sale socialiste a fost îndepărtat din învățământ, pentru un an, timp în care a predat (între 20 octombrie 1881 – 6 octombrie 1883) la Școala Militară din Mănăstirea Dealu din Târgoviște. Tot în Târgoviște a practicat și profesia de avocat, unde a făcut parte din Baroul local de avocați și din Comitetul de redacție al ziarului local „Armonia”, exersându-

se în profesia de ziarist.

Părăsește Târgoviște la 3 august 1884, mutându-se în București, unde este angajat profesor la Școala Normală a „Societății pentru învățătura poporului român” (24 oct. 1884-22 martie 1885), apoi la Azilul „Elena Doamna” (1885-1889).

Din anul școlar 1887-1888 îl găsim profesor și la Liceul „Sfântul Gheorghe” din Capitală, la care a predat Limba română la clasele a III-a și a IV-a până în 1893. În această perioadă, în vara și toamna anului 1888, a activat ca revizor școlar pentru județele Prahova și Buzău.

Tot în 1888 se recăsătorește cu Margareta Dona, fiica generalului Dona, căsătorie care nu va dura mult (până în 1896).

Între 1893-1896, împreună cu dr. V.A. Urechia, scoate revista „Viața”.

Printr-o răsunătoare scrisoare publicată în presă, refuză, în 1893, demnitatea de membru corespondent al Academiei Române, ce-i fusese conferită la propunerea lui Iosif Vulcan.

Între 1901-1902, a fost co-directorul revistei „Semănătorul”.

Începând din 1901 a fost numit referendar la „Casa Școalelor”, post pe care-l va deține până la sfârșitul vieții.

Pentru a treia oară se căsătorește, în 1905, cu Ruxandra-Alexandrina Gâlcă în Dragoslaveni, plasa Plăinești, județul Râmnicu Sărat, care-i va rămâne o bună și înțelegătoare tovarășă de viață până la apusul vieții lui. Cu soția Margareta a avut două fiice: Margareta (Mimi), căsătorită cu profesorul I. D. Ștefănescu în 1909, și Anișoara, căsătorită cu fiul pictorului N. Grigorescu, George Grigorescu, 22 mai 1910.

Participă, ca militant, la răscoalele țărănești din 1907, pe care le va evoca în operele sale.

După ce face câteva călătorii în

străinătate, cunoscând viața marilor capitale, se întoarce în țară, ducând o activitate publicistică (1909-1911).

Retras în apartamentul său din Palatul funcționarilor de lângă „Piața Victoriei”, se înconjoară de un grup de prieteni, mari valori ale culturii românești (Iorga, N. Grigorescu, I.L. Caragiale, G. Coșbuc, B. Șt. Delavrancea), retrăgându-se din când în când la Câmpina și Dragosloveni.

Cu puțin înaintea primului război mondial a devenit directorul săptămânalului „Scriitori români”.

În 1917 ia drumul refugiului la Bârlad, cu căruța cu boi și coviltir, în care și-a salvat unica sa avere, picturile lui Grigorescu, pe care marele pictor i le donase, fiind adăpostit în casa profesorului de muzică, Eugen Bulbuc. În Bârlad a fost animatorul cenaclului literar „Academia bârlădeană”, unde activau în jurul lui V. Voiculescu, N. Crainic, V. I. Popa, G. Tutoveanu și mulți alți scriitori.

Bolnav, sărac, împovărat de mari greutăți materiale, îndepărtat din funcția ce o deținea la Casa Școalelor, scârbit de ingratitudea celor din jur, încetează din viață la 19 noiembrie 1919, în București, scurt timp după dispariția bunilor lui prieteni, Delavrancea și Coșbuc, fiind condus pe ultimul drum până la Cimitirul Bellu, de către foștii săi prieteni și admiratori: Octavian Goga, Ion Simion, Ion Agârbiceanu, Gala Galaction, Paul Bujor, I.Iser, Gh. Petrașcu, Jean Al. Steriadi, N.Vermont, foarte mulți profesori, elevi de liceu, țărani și muncitori.

La înmormântare, Iorga spunea, printre altele: „Te văd despărțit de vremea ta, pe rând despoiat de prietenia celor dragi ție, te văd izolat în mijlocul unei lumi pretențioase, pline de zgomote bizare, care în delicatețea ta superioară, te sperie, făcând ca tot mai mult să cauți un colț de țară blândă și bună unde să te întovărășești cu natura care n-are pretenții și rămâne tot aceeași /.../” („Oameni care au fost”, vol. II, Buc., EPL, 1967, B.P.T., p. 153).

Datorită atitudinii sale antimonarhice, nu a avut parte în viață de recompense și onoruri. Abia în timpurile noastre, Academia R.P.R. l-a declarat, post-mortem, membru de onoare al ei, în 1948 (când nu se mai putea împotrivi), reparând o crudă nedreptate.

Bârladul, în semn de omagiu, i-a acordat unei străzi numele său, precum și unui Cenaclu literar. La 24 septembrie 1924 i s-a dezvelit un bust în bronz (opera sculptorului bârlădean Ion C. Dimitriu) în Grădina Publică (de către „Academia bârlădeană”), la care a participat și Ion Minulescu, iar Liceul „Codreanu”, al cărui elev a fost Vlahuță, a acordat numele său unei societăți literare a elevilor.

Sufletul său mare și nobil a vibrat permanent cu un adânc patriotism. Supremul avânt al inspirației și al puterii sale creatoare s-a ridicat către cele mai înalte culmi ale literaturii române care a „coborât pe vecie în pagini care nu pot muri” (ibidem, p. 152).

Criticul literar, istoricul literar și scriitorul Petre V. Haneș îl caracteriza: „Vlahuță întreține cultul pentru Eminescu cu pioasă religiozitate, continuă cu satira violentă în „Delendum”, „Unde ne sunt visătorii?”, „Liniște”, a reluat problema credinței în divinitate în „În prag”, „La icoană”. A păstrat și el nota închisă, mohorâtă a suferinței, a melancoliei și a întunericului. În final va triumfa dragostea de viață ca în poezia „Iubire”, care deschide

volumul cu același titlu”.

(„Istoria literaturii românești”, Buc., Ed. „Ancora”, 1924, p. 234-236).

Cu numele său întreg și cu următoarele pseudonime: A. Ada, A. V., A. Vlahuță, A. Vlahutză, A. Vlahuțu, Al. Vlahuță, Al. Vlahuția, Vale, V. Al, Al. Vl., Vlah, A. Vlah, Vlahul, Vlahuția, Vlahuța, Vlahuță, Vluzzo, Alexandru Vlahuță, Alecu, Ave, Baltazar, Cr., Decov, El., Eu, I., Baltă, Jehovah, L. Ascăr, L., L. A., Lup, Lupan, Rad, Lupu, Mirmidon, Mamilis, Neagoe, Plivitor, Radu, Rareș, Sandu, Selișteanu, Spic, Un anonim, L., L.A., S. V., V. A., V. L., V. L. A., a colaborat la următoarele periodice:

„Adevărul”, „Almanahul literar ilustrat”, „Amicul copiilor”, „Amicul familiei” – Gherla, „Amicul poporului, calendar ilustrat pe anul comun 1898” – Sibiu, „Amicul poporului, calendar ilustrat pe anul 1900” – Sibiu, „Armonia” – Târgoviște, „Ateneul Român”, „Binele public”, Calendarul „Biblioteca pentru toți” – 1896 (și cel din 1897), Calendarul „Dacia”, „Calendarul Ligei pe anul 1908”, „Calendarul literar ilustrat pe anul 1894-1895”, Calendarul „Minerva” 1906 (și 1908, 1909), „Calendarul muncii pe anul 1907” (și la cel din 1914), „Calendarul nostru pe 1918”, Bârlad, Calendarul pentru toți românii pe 1892”, „Convorbiri literare”, „Dacia”, „Dâmbovița”, Târgoviște, „Drum drept”, „Ecoul expoziției”, „Eminescu” 1896, „Epoca”, „Epoca ilustrată”, „Familia”, „Flacăra”, „Foaia pentru toți”, „Foaia tânărului”, „Galații”, „Gazeta săteanului”, „Generația nouă”, „Graiul nostru”, Bârlad (postum), „Independentul literar ilustrat”, „Lampa”, „Lamura”, „Lamuri”, „Libertatea” – Orăștie, „Literatură și artă română”, „Literatură și știință”, „Lumea nouă”, „Lumea ilustrată”, „Luceafărul”, „Lupta”, „Lupta literară”, „Lyra română”, „Moda ilustrată”, „Munca”, „Munca intelectuală”, „Naționalul”, „Națiunea”, „Neamul românesc”, „Pagini literare”, „Paloda”, Bârlad, „Povestea vorbei”, „Rampa”, „Războiul român”, „Revista copiilor și a tinerimei”, „Revista critică”, „Revista ideii”, „Revista Lipovei”, „Revista literară”, „Revista nouă”, „Revista scriitoarelor și scriitorilor români”, „România liberă”, „România muncitoare”, „Românul”, Arad, „Săptămâna ilustrată”, „Semănătorul”, „Timpul”, „Tineretul socialist”, „Tribuna”, „Tribuna transporturilor”, „Tutova”-Bârlad, „Unirea”, Târgoviște, „Universul”, „Universul ilustrat”, „Viața literară”, „Viața românească”, „Vieța”.

Casa Tuduri unde au funcționat, la parter, clasele Școlii nr. 4 de băieți, între anii 1867-1870. Aici a învățat Alexandru Vlahuță.

Marian ROTARU

OVIDIU – UN MISTER

Viața poetului roman Publius Ovidius Naso este relativ bine cunoscută până la momentul fatal al trimerii în exil pe țărmurile Pontului Euxin. Nu se știe cu siguranță motivul pedepsei. Oficial Ovidiu este alungat de împăratul Augustus din Cetatea Eternă, pentru presupusa imoralitate a poemului "Ars Amatoria". Un motiv puțin credibil într-o Romă în care libertinajul era în floare! Se spune că Ovidiu a fost amestecat într-un complot care viza asasinarea suveranului.

Șeful conjurațiilor era Lucius Aemilius Lepidus Paulus, soțul Claudiei Marcela Minor, nepoata de soră a lui Augustus. Paulus a plătit cu viața, în timp ce camaradului său, Ovidiu, i s-a rezervat doar exilul. Paulus a fost judecat. Ovidiu a fost trimis în exil fără o hotărâre judecătorească. De ce? De ce nu s-a cerut acordul Senatului pentru aplicarea pedepsei, așa cum trebuia, având în vedere rangul de cavalier al poetului? Pare ciudată derogarea făcută de împăratul care vroia să renască bunele și sobrele tradiții ale Romei clasice, de la laboriosul și infailibilul drept roman. Să nu uităm că optsprezece secole mai târziu, istoricul englez Goldwin Smith, avea să aprecieze că "puterea Romei, a stat în arme, guvernare și lege!" În sfârșit, există opinia că Ovidiu nu a plecat în exil. Viața trăită în Scitia Minor, așa cum este redată în "Tristele" și "Ponticele", nu-i altceva decât imaginație alimentată de lecturile geografice!

În secolul VII î.Hr., din Caria vin la Pontul Euxin milesienii, compatrioții lui Thales din Milet. Se stabilesc cu preferință pe insule, pentru că prin natura lor, sunt mai ușor de apărat. Fondează așezările Histria, Ophiussa, Olbia și Tomis.

Toponimul Tomis amintește de fapta argonauților lui Iason, care ajunși pe locul viitoarei cetăți, îl măcelăresc pe fiul lui Aietes, regele Colhidei. În elină, Tomis înseamnă "tăiat". Cred că primii coloniști milesieni au numit astfel insula aleasă ca să le fie viitoare patrie, pentru că, foarte apropiată fiind de țărm, părea "tăiată" din trupul continentului. Colmatările și poate acțiunea omului, au transformat insula în Peninsula Constanței de astăzi. Aici se spune că a sosit Ovidiu în anul 8 d. Hr. și tot aici se spune că avea să trăiască ultimii nouă sau zece ani din viață.

Ghinionul, căci ghinion a fost, a făcut ca prima iarnă petrecută la Tomis să aibă asprime siberiană. Spun ghinion, pentru că astfel de ierni se petrec pe Riviera Românească cam odată la un secol. În antichitate clima era chiar mai caldă decât azi! De regulă o iarnă foarte aspră vine în primii ani de la începutul fiecărui veac. Este știută, de exemplu, iarna 1908-1909, când Marea Neagră a înghețat până la doi

kilometri în larg. La fel s-a întâmplat cu nouăsprezece secole mai înainte! Ca lucrurile să stea cât mai rău, tomitanii nu au fost pregătiți să ofere poetului, de care în mod sigur auziseră, o cazare corespunzătoare. Nicolae Lascu, în lucrarea "Ovidiu. Omul și poetul", apărută la Editura Dacia, în 1971, ni-l arată pe Ovidiu înfruntând iarna dintre anii 8 și 9 de după nașterea lui

Cristos, într-o cabană de scânduri. Prin crăpăturile pereților intra nestingherit crivățul, în timp ce poetul încearcă să supraviețuiască învelit în pături, lângă un taler cu mangal încins.

Greua experiență nu a putut decât să-i distrugă moralul și așa încercat de dorul Romei, soției și prietenilor. Vede totul în negru. Trăiește în plină lume barbară! "Tristele", opera zămislită din disperarea surghiunitului la capătul lumii, stă mărturie. Sigur, Tomisul nu se putea compara cu Roma! Nu se putea compara, este adevărat, dar totuși nu era o așezare barbară! Zidul cetății și clădirile elegante făcute din piatră, străzile largi și drepte, mozaicurile, statuile de marmură ale lui Tyche, zeița norocului și Pontos, zeul Pontului Euxin, arăta fără tăgadă că

Tomisul era un oraș civilizată. Nu era nici ultimul avanpost al lumii civilizate! În apropiere se aflau Histria, Callatisul, Dyonisopolisul,

actualul Balcic, Mesembria, cetatea de pe insula numită azi de bulgari, Neșebăr.

Situația s-a îmbunătățit serios în anii următori. Chiar dacă Nicolae Lascu nu face referire, avem la dispoziție monografia "Insula Ovidiu. Legende și povestiri", scrisă de Titus Cergău și publicată la Editura Sport-Turism, în 1979. Cartea se bazează în bună măsură pe tradiția orală, uimitor de bine păstrată până acum câteva decenii și pe literatura mai veche. Piesa de forță în bibliografie este cartea lui Ioan Adam, "Constanța Pitorească și împrejurimile ei", apărută în 1908. Ce dezvăluie Titus Cergău? Ovidiu s-a împrietenit cu regele get Cotys, admirator al său și poet. Faptul dovedește pe de o parte că opera lui Ovidiu era cunoscută în Sciția Mică, iar pe de altă parte, că aici, la "marginea lumii", trăiau oameni instruiți care scriau poezii. Poate Cotys era poet de expresie greacă, dar evident, este unul dintre primii atestați pe meleagurile noastre. Spun printre primii, pentru că Herodot amintește de un alt rege get poet, care a trăit cu cinci secole înaintea prietenului lui Ovidiu. Țara în care a ajuns poetul nu era deloc barbară! Cotys îi oferă lui Ovidiu o insulă de pe lacul numit astăzi Siutghiol. Din toată lumea este lacul cu apă dulce cel mai apropiat de o mare! Lacul Laptelui-Siutghiol, apare pentru prima dată ca toponim, în

lucrarea "Misiune medicală în Tătăria Dobrogeană", publicată în 1857 de doctorul francez Camille Allard. Cotys a pus să se construiască o vilă pe insulă. În ea a avut adăpost, a trăit și a lucrat Ovidiu. Titus Cergău arăta că la finele secolului XIX, arheologii italieni au cercetat ostrovul și au găsit urmele unei cărări de piatră care ducea către interiorul uscatului. Poteca se termina la rămășița unei fundații, care după contur evoca o vilă romană. S-a mai găsit o lespede cu câteva litere latine, prea puține însă, pentru a permite reconstituirea textului. Mai presus de slabele urme materiale, rămâne memoria colectivă, vie până în al treilea pătrar al secolului XX. Pe insulă a locuit un om însemnat, venit de departe, spun legende! Din respect pentru amintirea ilustrului personaj, nimeni nu îndrăznește să taie lemne din pădurea de pe ostrov, deși în regiune combustibilul este prea puțin. Familia Mehmet, turci din satul Canara, ultimii proprietari ai insulei, se mulțumeau să culeagă perele mărunte văratice, strugurii de viță sălbatică și petalele trandafirilor care înfloreau în luminișul pădurii. Dulceața și poamele erau vândute turiștilor la Mamaia. În 1930 insula va primi numele Ovidiu, la fel și satul Canara de pe țărmul lacului Siutghiol. A locuit într-adevăr Ovidiu pe insulă? Săpăturile arheologice ar fi putut ridica ceva din vălul misterului. Din păcate, odată cu construcția în anii 1970 a restaurantului și a campingului, s-a șters orice urmă a șederii poetului pe micul ostrov.

În "Descrierea Moldovei", Dimitrie Cantemir numește limanul Nistrului, "Lacul lui Ovid", pentru că, spune principele cărturar, aici a locuit poetul exilat! Pe țărmul lacului avea să apară, în secolul XVIII, orașul Ovidiopol. În timpul administrației românești, județul din Transnistria, riveran deopotrivă mării și Nistrului, se va chema tot Ovidiopol. Informația dată de Dimitrie Cantemir are, cred eu, valoare documentară. Acum trei secole, memoria colectivă, de care principele avea de bună seamă știință, era încă bine conservată în lumea rurală.

Unde ar fi putut merge Ovidiu pe malul Nistrului? La factoria Ophiussa, aproape de locul unde mai târziu avea să se înalte Cetatea Albă! "Studii istorice asupra Chiliei și Cetății Albe" este lucrarea lui Nicolae Iorga, publicată în 1898, unde se face referire la Ophiussa și la alte locuri istorice din sudul Bugeacului. Insula Ophiussa – Insula Șerpilor este a treia cu acest nume din Marea Neagră, dacă adăugăm Achillea de la Gura Sulinei, cea îndeobște cunoscută azi ca Insula Șerpilor și Sfântul Tomas, ostrov de la vărsarea micului fluviu bulgăresc Ropotamo. Sunt cele trei insule infestate de șerpi, astfel încât să merite fiecare în parte numele de Insula Șerpilor? Nu, sau în niciun caz, nu mai mult decât continentul. Privitor la șerpii uriași care ar fi putut înspăimânta oamenii, adică la fantomaticii pitoni dobrogeni, depune mărturie lucrarea "Misterele României", scrisă de Mircea Arieș și Peter Leb. Aceste reptile mari nu puteau trăi pe nici unul dintre cele trei petice de uscat. În mod sigur nu se găseau pe Ophiussa, ocupată de așezare omenească. Au fost insulele, datorită izolării lor, locul de celebrare a unui cult dedicat Zeului-Șarpe? Este posibil ca Achillea să fie o denumire ulterioară, iar de la început să i se fi spus Insula Șerpilor. Toponimul creștin Sfântul Tomas, este

evident de dată relativ recentă. O statuie de marmură a șarpelui Glykon este găsită la Tomis! În provincia portugheză Estremadura există un ținut udat de fluviul Tego, numit Țara Șerpilor - Ophiussa. În pădurile de acolo, o Fată-Șarpe arăta, în anumite nopți, curajosului care intra în grațiile ei, locurile unde sunt ascunse comori. Tutovenii au și azi vorba că șerpii fac "pietre scumpe"! Rufius Avienius Festus, în lucrarea "Ora maritimă", scria că Ophiussa era locuită de oestrimi, numiți și drăgani. Poporul oestrimilor s-a așezat pe țărmul Atlanticului după ce a fugit din țara lui, alungat de răul șerpilor. Atât de mare îi era spaima de târâtoare, încât le-a zeificat! De unde au venit drăganii? Ivan Eseev în "Dicționarul de simboluri și arhetipuri culturale", arăta că șarpele reprezintă la români împletirea energiilor telurice și cosmice. Este echivalentul Arborelui Cosmic, care leagă Cerul de Pământ. Arbroarele Cosmic se înfățișează sub formă de Brad sau de Măr Roșu. În miturile populare, deslușește Mircea Eliade, Mărul Roșu este numele unui munte din Marea Neagră. Să fie Insula Șerpilor? Drăgan, derivat din latinescul draco-balaur, este un nume tipic românesc. Iosif Constantin Drăgan, spune în lucrarea autobiografică "Prin Europa", că a întâlnit antroponimul Drăgan în Sicilia. Tinos, o insulă din Ciclade, era numită în antichitate, Ophiussa. La fel și insula Chios de lângă coastele Ioniei și Aetoliei. Au plecat oamenii-dragon, oamenii-șarpe, închinătorii lui Glykon, din Sciția Mică? Dacă da, atunci au trecut prin Chios, Tinos, Sicilia și au ajuns în fuga lor, la marginea de vest a Iberiei, acolo unde i-a oprit Atlanticul! Poate oestrimii au avut un loc de cult și în apele Mării Ocean. Există legenda arhipelagului fantomă, numit Insulele Șerpilor (Snakes Islands), care s-ar afla în Atlantic, în largul țărmului Galiciei!

Ovidiu a putut pleca din Tomis! Se știe sigur că a mers la Callatis. Poetul dă dreptate lui Strabon și lui Claudius Ptolemeu care scriau în "Geographiile" lor, că Istrul are șapte brațe. Plinius cel Bătrân, în "Istoria Naturală", face referire la cinci, iar Herodot în "Historia", atribuie Dunării șase guri de vărsare. Relieful s-a schimbat de atunci. Astfel au dispărut din Marea Neagră insule precum Halmyris, Peuce, Conopon Diabasis, Sarmatică, sau Boristene. Confirmarea dată de Ovidiu este un indiciu că a navigat pe lângă Gurile Dunării! Într-una dintre legende culese de Titus Cergău, se spune că străinul de viță aleasă, adorat de tomitani, a venit de pe o insulă aflată pe mare!

A fost Ovidiu pe Ophiussa? Cum poate fi înțeleasă ciudata poveste? Ovidiu a ajuns la Tomis, după ce a stat o vreme pe insula de la gura Nistrului. În mica factorie de pe Tyras, a cunoscut cu adevărat asprimea exilului. Este o interpretare! În amintirea colectivă distorsionată de trecerea timpului, plecarea din Tomis către Ophiussa a fost reținută la modul că străinul se întorcea acasă, pe "prundul mării". Este un alt sens pe care îl putem da mesajului venit de demult! A făcut Ovidiu mai multe călătorii de la Tomis la Ophiussa, până să rămână pentru totdeauna la limanul Tyrasului? Poate, având în vedere știința transmisă nouă, despre topografia Gurilor Dunării!

O altă legendă spune că oaspetele cetății locuise cândva într-o vale plină de trandafiri. Este tot ce a ajuns până la noi, din povestirea făcută de poet, prietenilor tomitani, despre

Sulmona, patria sa.

Achillea, Insula Șerpilor de azi, era pe vremea lui Ovidiu, închinată lui Apolo. Pe Achillea, Apolo, zeul solar, coborât din Hiperboreea, avea un templu. Cultul arhaic al Șarpelui, se păstrase probabil doar în mai îndepărtata Ophiussa. De aceea a plecat Ovidiu la limanul Nistrului. Era interesat de mitologie. Pe autorul "Metamorphozelor" și "Fastelor" l-a atras cultul Zeului-Șarpe! S-a aplecat Ovidiu asupra legendelor băștinașilor? Tot ce se poate! Poetul, care la început i-a disprețuit pe localnici, ajunge să-i accepte. Le învață limba și scrie o poezie în graiul geților. A fost întâmpinată cu mare bucurie! Întâmplarea dovedește că limba strămoșilor noștri era suficient de evoluată ca să poată fi mândrită de un mare poet. În al doilea rând, vedem că frumosul a plăcut geților. Nu puteau fi barbari, de vreme ce l-au iubit pe Ovidiu și de vreme ce-i apreciau arta poetică!

Eusebiu din Cezareea scrie în "Cronica", două secole și mai bine după evenimente, că Ovidiu a murit în prima zi a anului 17 d.Hr.. Pe de altă parte exegeții operei ovidiene, au tras concluzia că poetul continua să trăiască în primăvara anului următor. Când a murit Ovidiu? Nu se știe! Unde a fost înmormântat? Există tradiția care spune că poetul odihnește pe insula care-i poartă numele. Eusebiu ne transmite că tomitanii au scos trupul neînsuflețit al lui Ovidiu în afara cetății, pentru a-l incinera. Un sarcofag de piatră, descoperit cu puțin timp în urmă la poarta vechiului Tomis, a trezit emoție. S-a descoperit mormântul lui Ovidiu! Dușul rece vine din partea arheologilor. Nu există niciun element care să susțină faptul că sarcofagul ar fi cenotaful poetului. În romanul "Ovidiu", apărut la Editura Nemira, autorul, David Wishart, poartă cititorii într-o acțiune de factură polițistă. Un tânăr patrician roman, Marcus

Corvinus, dovedește neamestecul poetului în complotul îndreptat împotriva lui Augustus. Obține reabilitarea. Cenușa lui Ovidiu este adusă la Roma. Sufletul poetului, în sfârșit împăcat, odihnește pe vecie în orașul pe care l-a dorit toată viața. Cartea domnului Wishart rămâne doar o ficțiune literară!

Ovidiu a plecat definitiv la Ophiussa. A lăsat asupra pământurilor de la gura Tyrasului, aceeași impresie puternică ca și celor din Tomis. Așa se explică informația ajunsă la urechile lui Cantemir. O ipoteză! Dacă presupunerea este adevărată, înseamnă că poetul odihnește undeva la limanul Nistrului. Insula Ophiussa a dispărut din cauza eroziunii produsă de valuri. Am văzut că nu este singura dispărută din Marea Neagră. În lucrarea "Insula Șerpilor în calea rechinilor istoriei", Petre Dogaru arată ca pescarii dobrogeni păstrează amintirea unor insule înghițite de mare. Chiar și Insula Șerpilor a avut o suprafață ceva mai mare, iar după hărțile genoveze, era însoțită de alte două ostroave mici. Odată cu Ophiussa a pierit și mormântul poetului. Odată cu acestea s-a pierdut ce va fi scris Ovidiu privind Tyrasul și tot ce am fi putut ști despre sfârșitul lui!

Ovidiu s-a născut la Sulmona, oraș din ținutul Pelino, parte a regiunii Abruzzo. Cetatea a fost înființată de Solimo din Frigia, unul dintre însoțitorii lui Enea. Ciudatul joc al sorții i-a destinat poetului să se nască într-un loc pus sub amprenta tracilor și să sfârșească viața materială într-un loc din lumea tracă! Din Abruzzo avea să plece, șaisprezece secole mai târziu, familia Rosetti. O altă operă a destinului, care a tras un arc peste timp între cel care a scris poate pentru prima dată o poezie în limba pământului nostru și familia care avea să dea atât de mult culturii și societății românești.

Ioan TODERAȘCU

Moto: *Dacă e să fabulăm...*

Schimbare de macaz

Într-o zi, un greier – vrând să iasă-n față –
Hotărî să-și schimbe modul său de viață,
Și cu-a sa vioară, îmbrăcat de gală,
A purces, cu trenul, drept în Capitală...

Și-a făcut debutul la un colț de stradă,
Adunând bănușii, zi de zi, grămadă,
Iar, cu suma strânsă, a plătit chirie
La o libelulă, într-o suburbie.
În acea căsuță, mai stătea, cu plată,
Și o furnicuță veșnic ocupată,
Ce, la fel ca dânsul, își dorea s-ajungă
Cineva în viață, însă-i cale lungă
Până la izbândă, căci lucra de toate,
Plus că începuse altă facultate.
Se-ntâlneau, acasă, doar când ea pleca
La serviciu-n grabă, iară el de-abia

Se-ntorcea din clubul unde – am uitat! –
Să vă spun că este proaspăt angajat,
Club de noapte-n care un admirator,
Cărăbuș de vază, mare senator,
Îi cerea să cânte cam de toate cele,
De la serenade, până la manele,
Și-i făcea maestrul multe dedicații
Din dorința clară de-a-i intra în grații.

Vremea trece-n grabă... El e cu cântatul,
Furnicuța-i bine, are doctoratul,
Reușind să prindă și un job frumos,
Dar nici greierașul nu e mai prejos,
Căci admiratorul – bun precum un tată –
Sub aripa-i mare l-a luat îndată,
Astfel că artistul a urcat treptat
Pe a vieții scară și a promovat,
Până când, deodată, printr-o conjunctură,
Se trezi ministru tocmai la cultură.

Morala:

La putere-ajunge, nu e o minciună,
Și cel care știe cui să cânte-n strună!

Ioan GRĂMADĂ

DOUĂ CĂRȚI, DESTINE DIFERITE

Moto: *Fiule, nu te arăta viteaz în băutura și nici nu te lăuda cu ea, căci pe mulți i-a prăpădit băutura și multe rele a pricinuit, căci acel ce va petrece viața întru curățenie și nu-și va spurca sufletul, va străluci ca lumina soarelui"*

(Din învățăturile Sf. Neagoe Basarab, către fiul său Teodosie)

Doresc, încă de la început, să-i adresez din toată inima, cele mai alese mulțumiri domnului Ion N. Oprea pentru minunata carte „În mozaicul lui Ticuță – o mare taină”, oferită mie, menționând că am lecturat-o cu o deosebită plăcere.

Apreciez cu toată sinceritatea gestul uman și mai mult decât prietenesc al domnului Ion N. Oprea, de a evoca personalitatea celui care a fost profesorul-colonel Constantin Manoliu, el însuși dascăl de aleasă omenie. După ce s-a îngrijit cu proverbiala sa perseverență și migală de apariția primului volum „Iubiri pasagere – Jurnalul unei vieți” Ed. PIM, Iași, 2011, iată că, la puțin peste un an de la dispariția autorului, în semn de omagiu, același neobosit și prolific, de loc interesat material, Ion N. Oprea, ne readuce în imagine noi mărturii despre colonelul-profesor Constantin Manoliu, conjudețean de origine (născut la Huși), în cartea sa mult visată și dorită de a fi apărut în timpul vieții sale, intitulată succint „În mozaicul lui Ticuță”, Editura PIM, Iași, 2013, timp care, din păcate, nu i-a fost de parte-i.

În primul capitol al cărții, după prefața semnată de Ion N. Oprea, urmează „In memoriam”, în care foștii săi prieteni, colegi, subalterni sau elevi își destăinuie frumoase dar și duioase amintiri ale anilor plini de tinerețe și speranțe, trăite alături de profesorul desăvârșit, camaradul integru și prieten devotat, Constantin Manoliu.

Mărturisesc sincer că, după expedierea eseului dedicat fostului meu profesor Constantin Manoliu, încercam regretul de a nu fi redat și descris mai multe din calitățile sale de strălucit dascăl și pedagog, care însoțea întotdeauna lecțiile predate nouă, la istorie și geografie, cu prețioase învățăminte și îndemnuri atât de folositoare pentru viața de toate zilele.

Ceea ce admiram mai mult noi învățăceii la domnul profesor Constantin Manoliu, pe lângă construcția sa athletică, care se îmbina atât de armonios cu privirea sa luminoasă, izvorâtă din lăuntru unui suflet blând și nobil, era vasta sa pregătire atât în domeniul profesiei sale cât și multiplele cunoștințe de adevărat enciclopedist.

Despre amplele sale cunoștințe profesionale dar mai ales de cultură generală stau mărturie interesantele relatări ale cărții în discuție, cuprinse în capitolul „Mozaic”, începând cu amintirile duioase despre tatăl său cât și despre unul din colegii săi sau despre orele de dirigenție pe care le considera ca fiind momente importante în educarea elevilor. Cu același patos ne sunt redată mărturii emoționante ale unor momente de seamă din istoria și literatura noastră, păstrate cu o bogăție de date și consemnări enciclopedice, cu maxime, reflecții și cugetări, cu anecdote și atât de amuzante perle rezultate din lucrările elevilor, dar și cu o izbutită încercare de a aborda și genul dramatic prin piesa „Regăsirea”.

Și aici, consider că este și meritul lui Ion N. Oprea de a fi

asigurat, cu grijă și responsabilitate, o cât mai armonioasă cronologie redării fidele a unor multiple date și evenimente rezultate din consemnările lui Ticuță și îmi permit, măcar acum, să mă exprim la adresa domniei sale cu apelativul pe care și-l dorea și eu, din respect și considerație, îl evitam.

Sincer mai mărturisesc faptul că, în conținutul acestei cărți, am descoperit un adevărat univers din viața fostului meu dascăl, animat de o fierbinte dorință de cunoaștere a cât mai multe domenii, din care și eu am învățat multe. De altfel, consider că unul din motivele pentru care, la timpul potrivit, domnul Ion N. Oprea m-a îndemnat să colaborez cu domnul Ticuță, a fost acesta, că pe lângă pasiunea mea de colecționar al obiectelor vechi de artă populară și etnografie, mi-am alcătuit și câteva albume de curiozități din lumea întreagă sau cu mărturii ale unor contribuții ale savanților și cărturarilor români la îmbogățirea culturii și științei universale. Într-un caiet special am consemnat 1074 maxime, cugetări și reflecții desprinse din cărțile lecturate sau citate devenite celebre.

Capitolul intitulat „Taina caietului lui Ticuță”, însă, m-a impresionat cel mai mult, dar și negativ. Mai degrabă, mi-a lăsat un gust amar, amestecat cu o stare de compasiune pentru domnul profesor, pentru imensa sa strădanie precum și a soției sale, de a înfia, luând spre creștere și educare a acelui copil orfan, gesturi nobile, răsplătite, din păcate, de fiul adoptat prin teroare, tortură sufletească și fizică, până la „a-i băga în mormânt”.

După ce l-au sprijinit pe Sorin să absolve școala generală și liceul, l-au îndemnat a urma și facultatea pe care a ignorat-o prin neprezentare la cursuri și examene, intrând într-un anturaj dubios, de consum abuziv al băuturilor alcoolice, pentru care le cerea mereu și mereu părinților adoptivi bani, foarte mulți bani, iar în caz de refuz, îi maltrata fără milă.

Drept să spun, după ce am citit 3-4 pagini din „Taina caietului lui Ticuță” eram tentat să-l compar pe Sorin cu acel fiu risipitor din pilda Domnului nostru Iisus Hristos, însă citind mai departe mi-am dat seama că dacă fiul din Evanghelie a avut, totuși, bunul simț de a-și recunoaște greșeala că a irosit partea sa de avere și le-a cerut iertare părinților, Sorin a continuat cu și mai mare înverșunare a călca în picioare sentimente și legi morale. Și mi-am mai amintit de o întâmplare relatată de o distinsă doamnă din Iași care avea o fiică măritată cu un tânăr care avea patima beției și practica și jocurile de noroc, irosind din bugetul familiei peste 500 milioane lei, materializați în datorii față de Stat și pentru care, tatăl socru, pe atunci pensionar, a fost nevoit a se reangaja încă cinci ani la o unitate, mult departe de casă, lucrând în condiții anevoioase și dificile. Mi-am mai amintit și de o glumă, dacă îmi mai ardea de așa ceva. Părinții unui elev i-au cerut socoteală profesorului acestuia pentru că l-a făcut măgar. Dascălul a încercat să-și retragă cuvintele, motivând că a greșit în exprimare, dar a adăugat,

→ măgarul este un animal harnic și ascultător, pe când fiul dumneavoastră este mai rău decât un măgar.

Revenind la „Taina din caietul lui Ticuță”, zic, vai!, câtă suferință dar și câtă răbdare, enorm de multă răbdare și clemență din partea familiei Manoliu pentru un asemenea dement care le-a făcut viața un mare calvar și pentru care, vorba Poetului, locul său nu putea fi altul decât „la pușcărie sau la Casa de nebuni”, dar există și o lege nescrisă: viața nu iartă niciodată!

Dacă am încheiat lectura cărții „În mozaicul lui Ticuță” într-o stare de totală iritare și neliniște, mi-a fost dat, poate deloc întâmplător, doar la câteva zile, să fiu invitat la o lansare de carte în Sala Oglinzilor de la Primăria Municipiului Vatra Dornei, prilej în care domnul profesor Gheorghe Grigorean, cu amabilitatea sa, dumnealui fiind și președinte de onoare al Asociației Scriitorilor și Artiștilor Plastici din Țara Dornelor, din care fac și eu parte, mi-a oferit o frumoasă carte intitulată „Să m-aștepți...”, Ed. Petru Maior, Reghin, 2013, a cărui autor este domnia-sa. M-a asigurat că acțiunea cărții, și în acest caz, este absolut un caz real. Personajul principal, un fost elev de-al său, dintr-un copil orfan care a fost părăsit la două zile de la naștere, lângă un tomberon de gunoi, ajuns la orfelinat, printr-o voință și o tenacitate extraordinară, urmează și absolvă cu rezultate strălucite școala generală, liceul, facultatea de silvicultură, unde ajunge asistent, apoi profesor universitar, își dă doctoratul, fiind sprijinit de către o familie înstărită, cu a cărei fiică se căsătorește. Și atât pentru părinții săi spirituali cât și ai soției, le va păstra un adânc respect și o vie recunoștință toată viața.

Citirea acestei cărți a fost pentru sufletul meu ca un adevărat balsam. O antiteză cu prima, două comportamente atât de diferite, motiv pentru care am dorit mult să vorbesc despre ele, să vă sfătuiesc, procurați-vi-le și citindu-le, nu doar meditați la ceea ce înseamnă viața.

FĂGĂRAȘ, 3 septembrie 2013

PUȚINI MAI SUNT OAMENII...

Stimate domnule Ion N. Oprea,

E început de septembrie. Abia am sosit la Făgăraș dintr-un spațiu intrat pentru mine în mit – Cârțișoara mea de pe Transfăgărașan, unde negurile și ploile ce vin dinspre deal au tot parfumul și amintirile lor bat mereu la poarta sufletului meu.

Aici, în marea vacanță a verii, am avut plăcuta surpriză să primesc cartea Dvs., „**Alexandru Mânăstireanu – corespondență**”, Editura PIM, IAȘI, 408 p., operă dedicată omului și personalității impunătoare a profesorului Mânăstireanu, pentru cei din Făgăraș și Cârțișoara și pentru toți cei care l-au îndrăgit, plecat în 2011, cu mari regrete, în lumea celor ce sub glie drepti stau din păcate, da, din păcate...

L-am regăsit, din cele scrise, așa cum îl știam: un om luminos și bun.. De fapt, prof. Alexandru Mânăstireanu s-a prezentat singur din bogata corespondență ținută cu distinsa și frumoasa Doamnă Mia, iubita lui soție, cu iubitoarea lui fiică, filolog de excepție, Mariana, cu foștii profesori și cu atâția și atâția prieteni... L-am regăsit, cum spuneam, trăind încă o viață, - în cartea despre care vorbesc - cu o mare vibrație sufletească, verticalitate morală, iubire față de semeni – bogate etape „biografice, în toate plecările și întoarcerile vieții...” Nebănuitele trepte ale ei...

Cartea Dvs. , domnule Oprea, are suflet și este scrisă dintr-o evidentă relație de respect și prietenie cu D-l Mânăstireanu, reușind să refacă, ca într-un joc de puzzle, portretul unui om complex, chiar o epocă care se duce ușor, cu toate încercările și inadvertențele ei, dar și cu un parfum de „altădată”, apoi de inevitabilul crepuscul. Vânturile, valurile, nimic nu durează în aceste „deșarte idealuri”, cum se exprima cândva Poetul! Ceea ce este cert este că oameni ca prof. Alexandru Mânăstireanu se nasc rar, căci, vai (!), puțini mai sunt astăzi oamenii pe care-i poți respecta. Din această rarismă și nobilă galerie a făcut parte și tatăl meu, prof. Nicolae Stoica, „micul ardelean” pentru bărlădeanul Domn Mânăstireanu și prieten apoi de-o viață. Și tatăl meu a plecat în miez de primăvară să-și întâlnească prietenul în lumea umbrelor. Oameni cu sufletul aproape de cer sunt greu de găsit!

Așadar, stimate domnule Ion N. Oprea, cartea Dvs., repet, stă sub semnul iubirii care mișcă lumea și care ne redă vieții și neuitării, profund viu, pe cel care a fost, este și va fi prof. Alexandru Mânăstireanu, prietenul nostru drag.

Vă mulțumesc!

Cu mult respect,

Prof. **Coca Stoica**

Făgăraș-Brașov

Vasile FETESCU

Evocare

Din încețoșate vremuri
duse,
Răsar frânturi de amintiri
apuse
Ciob cu ciob trudes
și le culeg
Ca al copilăriei univers
să-ncheg.
După o străduință temerară
Prin necazurile timpului coboară
Din al neuitării adăpost
Chipul copilului plâpând ce-am fost.

Tăcerile mele

Tăcerile mele-s cugete în zbor
Idei scânteietoare în sobor
Simțiri fierbinți îngemănate
În glăsuiri de inimă-adunate

Tăcerile mele-s raze de lumină
Bogat izvor de inspirație divină
De-înalte idealuri născătoare
În ale existenței valuri trecătoare

Tăcerile mele-s cânt de poezie
Zămislit din împlinită fantezie
Din gând străluminat și palide trăiri
Culese din cenușă de-amintiri.

Gheorghe POSTELNICU**ANCHETA***Fragment din romanul „Tânărul Veronel”*

Directorul liceului, despre care se spune că este un rapsod talentat, dirijează corul din localitate. Meritele i-au fost răsplătite, persoana reprezentând raionul în Marea Adunare Națională, beneficiind de călătorii gratuite la clasa întâi și de reducerea impozitului. Are un cap enorm, încât m-am mirat întotdeauna cu ce completează cavitatea craniană, deoarece, în principiu, creierul are aceleași dimensiuni indiferent de dovleac. O materie sedentară, ostilă gândirii? Pregătirea de bază este literatura și la orele lui a insistat pe limitele ideologice ale scriitorilor români. Așa am aflat că cei mai mulți nu s-au putut desprinde de ideologia burgheză atunci când au prezentat suferințele poporului. Aceste limite au frânat dezvoltarea luptei de clasă și ele exprimă confuziile și utopismul exponenților ei. Alta este situația scriitorilor marxiști, care nu pun pe primul plan forma artistică, ci conținutul partinic, tezele și ideile materialismului dialectic și istoric.

Aștept în picioare până semnează niște hârtii, se holbează la mine și întreabă:

— Și zi, așa?

— Păi...

— Ne place muzica decadentă?

— Noi...

— *Beatles*. Muzica românească ne vine greu la pipotă.

— Dar și...

— „*Ciobănaș cu trei sute de oi*” și „*Tărăncuță, țărăncuță*” nu sunt niște culmi ale creației universale?

Se bagă în mine. Adulmecă:

— Fumezi?

— Nu.

— Suflă!

Hu, hu, două rotocoale de aer.

— Mă mir! Regulezi?

Mă roșesc și pun capul în podea. Acum e chiar în fața mea, la mică distanță. Caut ura în ochii lui, dar n-o aflu. În pupilele decolorate e ceva de nepătruns, asemenea unui hățiș. Îmi trage două palme simetrice, una pe stânga, alta pe dreapta, apoi un pumn în stomac. Mă fac ghem și mai primesc una după ceafă, ca cei care s-au înecat cu un dumicat.

De data asta, Gigi a fost mai norocos: el a scăpat numai cu o palmă, fiindcă a făcut pe el și deputatului i s-a făcut scârbă: „Căcăciosule! Pe tine te făcuseră spion? Muscă fără cap! Rahat în ploaie! Mi-ai udat covorul!”

Săptămâna care a urmat am fost ostracizați la toate orele de clasă. Eram sculați în picioare, scoși la tablă, amenințați, ironizați. „Cosmopoliți! Scriitori!” Pedagogul, un tânăr cu părul mare, are teoria lui:

— Trebuie să admitem existența a două lumi diferite. Depinde doar de noi să organizăm partea noastră de lume, a vizitorilor revoltați.

Asta da! E ceva nou. Devin mai optimist. Gigi Bulimete însă arată rău. Băieții din internat au priceput că se întâmplă ceva cu noi, dar nu îndrăznesc să întrebe. Se strâng la un șptic și

așteaptă. Ce poți spune, când a doua zi directorul află tot? Cu strigăte de bucurie, câștigătorii trântesc cărțile pe pătură. Râd cu toată gura, transparenți și fericiți. După examenul de maturitate, unii vor pleca în armată, alții se vor angaja – poate ca suplinitorii pe coclaurile raionului, puțini vor merge la facultate.

Becul ne luminează pe toți, mai puțin pe Gigi, care are un chip întunecat. Putea el mărturisii despre jocul teribil în care își angajase viața? Are 18 ani. A semnat angajamentul doar ca să iasă din încurcătură? Dar pentru ce? Dilema îl descompunea ca un ferment, dându-i un relief nou. Ce știu eu acum despre el? În mine au reacționat ca niște anticorpi scârba, repulsia față de mârșavi, greața la contactul cu ticăloșia. Pe el spaima l-a făcut cocoloș ca pe un câine în cușca lui în care poate rămâne multă vreme prizonier.

În orașelul de munte, norii stau grămadă peste crestele stâncoase. Mai jos, pădurea cu pete vinete ca oțelul, apoi râul cu podul său de gheață. Mă urmărește insomnia și mă refugiez în camera cu două paturi a pedagogului.

— Pe cei din școală poți să-i judeci, dar să nu-i condamni, mă avertizează el. Tu nu știi ce este o viață limitată ca un regulament, credința că, ceea ce nu-ți dorești nici nu vei avea vreodată.

— Vreți să spuneți că acești oameni și-au lichidat orice speranță?

— Speranță nu mai au decât în viitorul copiilor: ai altora și ai lor.

Am nevoie de o pauză ca să înțeleg: cum pregătesc ei viitorul meu, cu forță și abuz? Unde sunt duioșia și vizionarismul dascălilor? În literatură?

— Într-adevăr, luptătorii nu pot simpatiza cu cei care au mentalitate de învinși. Resemnarea ...

— Ce să facă? Fiecare crede că poate fi un model în felul său.

— Exemple de urmat găsim și-n altă parte.

Cântecul cocoșilor răcăie lumina chioară. Noaptea senchisese bine peste clădirile joase. Pedagogul mai pune un lemn în sobă și mirosul de rășină umple camera. Înainte de a se face văzute, scânteile sparg o crustă îndărătnică asemenea unui joc de artificii.

— Resemnarea e mai rea ca foamea, aprobă el, așezându-se în dreptul ferestrei.

— Angajații și colaboratorii aparatului represiv sunt ca niște câini de vânătoare. Pentru cine vânează ei? vreau eu să știu.

Pedagogul se răsucesce și face câțiva pași cu mâinile la piept:

— Eu cred că în primul rând pentru ei. Apoi:

— Cum s-au purtat cu tine la securitate?

— Ei, a trecut...

— Dacă e nevoie, vorbesc cu comandantul. Vine la noi, la seral. Umil și prost...

— Nu e nevoie, probabil că au închis dosarul.

Gândurile noastre se înlănțuiau în mișcarea ce ducea încoace și încolo atomii din cameră. Vocile colegilor din internat aveau acum o rezonanță lungă, până când deveniră rare și se stinseră cu totul.

Teodor OANĂ

Sondajul de opinie

Urmăresc cu mult interes sondajele de opinie. Am început chiar să apreciez care dintre ele este mai aproape de adevăr. Spun „mai aproape” deoarece nu cunosc criteriile avute în vedere la selectarea câtorva sute de persoane care răspund la întrebările dinainte stabilite. Dacă răspunsurile vin de la persoane bine poziționate social, cu retribuții care merg spre „salarii nesimțite”, sigur tragem concluzia că economia țării duode. Cu totul altceva e dacă predomină răspunsuri de la șomeri, sau de la persoane cu retribuția minimă pe economie, care nu sunt puțini.

La diferite emisiuni TV iau lucrurile așa cum mi se prezintă și îmi exprim și eu, în sinea mea, un punct de vedere, uneori altul decât cel susținut de realizatorii sondajului. Când între două răspunsuri la o întrebare mai delicată diferența este de 1-2 procente, nu mă grăbesc să apreciez rezultatul sondajului în funcție de ceea ce îmi convine. Mă amuză, să recunosc, cum jubilează unii și cum încearcă alții să comenteze ce nu le este favorabil.

Astăzi a sunat la ușă o tânără care m-a rugat să particip la un sondaj de opinie. Am invitat-o în casă și am asigurat-o că îi voi răspunde la întrebări cu toată seriozitatea.

Întrebările erau pe domenii: economic, politic, social. Le-am apreciat pe unele ca serioase, altele mă amuzau. Unele întrebări păreau propuse de realizatori ai emisiunilor TV de scandal.

Am purtat cu interlocutoarea mea o discuție mai lungă pe marginea nominalizării profesiilor mai însemnate în viața de toate zilele. Cred că cei mai mulți ar răspunde IT. Eu zic că lucrurile nu stau chiar așa. Acum nu e loc de muncă fără prezența unui calculator. Să știi să lucrezi cu calculatorul (computerul) nu înseamnă că ești de profesie informatician, dar altfel nu se mai poate. Specialiștii în IT produc softuri, dar aceștia sunt puțini. Profesia de economist? În ultimii douăzeci de ani au absolvit Facultatea de Științe Economice, la diverse forme de învățământ, zeci de mii de tineri. Dacă n-am avea promoții în viitorii zece ani, nu s-ar simți vreo criză de economiști. Tot așa cu absolvenții facultăților de Drept.

- Care ar fi profesia de invidiat în zilele noastre? am întreat-o pe interlocutoare.

- Dumneavoastră trebuie să precizați, mi-a răspuns.

- Eu cred că este una, dar n-o văd în lista pe care o am în față. Înainte vreme vorbeam de profesia de stenodactilografie. Cine mai bate acum la mașina de scris? Totul se scrie la calculator. Alții îi zic computer. Dar de stenograme sunt pline ziarele și nu numai. Sunt locuri speciale de muncă în care stenografierea este indispensabilă pentru bunul mers al justiției. E o profesie onorabilă. Beneficiarii speciali jubilează, presa jubilează, nimeni nu rămâne nemulțumit. Ascultă telefoane, stenografiez, apoi treci la computer și transcrii. Restul nu te mai interesează. Au grijă alții să valorifice rodul activității tale. Adevărată diviziune socială a muncii. Eu am renunțat la telefonul mobil, deși sunt pensionar și n-ar trebui să mă îngrijoreze vorbitul la telefon. Dar mai știi că nu voi fi întreat de una, de alta? Cum s-ar numi această profesie? Eu i-aș zice stenocomputerografie. E cam lung cuvântul, dar n-am altul mai potrivit. Să trec aici ca răspuns? o întreb pe interlocutoare.

- Dacă nu e în nomenclatorul profesiilor...

Iată un răspuns care mă nemulțumește. Cum poate o idee nouă, exprimând o realitate indiscutabilă, râvnită de mulți și pe ales, să nu fie luată în considerație? Cred că undeva trebuie făcută propunerea de a o include în nomenclatorul profesiilor.

Petruța CHIRIAC

De la politică la profesionalism

... “Și cei mai puternici pier”. Nefericit dicton!

Când a spus-o latinul, acesta s-a gândit, conform pașnicului “experientia docet”, la imperiile de până la el, și a lăsat, cum era logic, nuanțele pentru cei ce veneau după el.

Deci rațiuni nuanțate precum: “Și cei mai puternici... pier” au experimentat, în subtextele timpurilor diverse, pe “demos”, iar acesta a reprezentat, ca sistem, o majoritate, pe care și Mântuitorul a propovăduit-o: “Să-l vezi și pe cel de lângă tine!”

Respectiv, câte interpretări vechi și noi, începând cu Biblia și alte cărți de învățătură n-au dat omenirii acele nuanțe, exprimate prin câteva puncte de suspensie!

Un drum lung de secole între cuvintele “puternici” și “pier”.

S-a creat și dezvoltat o altă artă a logosului (poezia), a cântecului, a picturii etc. ...

Deci și o altă expresie a politicului (infrastructură, suprastructură) sau cum a mai fost numită ea.

Dar ceea ce a durat în dictonul cu pricina se pare că a fost până la urmă ceea ce a rămas practic: profesionalismul.

Fără el nu ar fi dăinuit monumente, biblioteci, edificii.

Mai târziu, când profesionalismul a readus, într-o altă logică, existența nevoilor diverse, dar pe principiul amintit mai sus, acesta și-a luat în sprijin din nou nuanțele: punctele de suspensie (exagerări, abuzuri, jigniri și umiliri). De bună seamă și multe, enorm de multe închipuiri.

Mă voi întoarce, însă, la nuanțele dictonului respectiv, pentru timpul nostru de astăzi.

Sunt ele dăunătoare, într-o criză a puterilor republicane, democratice sau de alt fel?

Până la vârsta de zece ani (1947 – căderea monarhiei, la noi) copiii fiind, și educați în cultul creștin al familiei și în școală, noi aveam, nu numai sentimentul, pur și simplu, că existăm, dar și că putem face ceva practic și folositor pentru cel de lângă noi.

Familia, aflată pe primul plan, ne dădea, de bună seamă, acest sentiment.

Dacă acest moment al profesionalismului nu poate fi depășit astăzi, cu familiile în derivă și în plan secund, bănuim că fenomenul nu va putea duce la o restabilire a evoluției în existența sa.

Omul de rând a perceput dintotdeauna dictonul cu pricina, în sentimentul acesteia.

Îi ascultăm, și în media, pe mulți dintr-o elită a clasei de mijloc, prezentând lucrurile ca atare.

Lăsat într-o ignoranță continuă, omul mărunt, nemulțumit va include, pe zi ce trece, și pe cel cu “baioneta” la picior, pentru problemele curente ale vieții.

E bine, revenind noi la ideea din titlu, că foarte des, politica celui din urmă a început să domine extremist, pe pancartele lucitoare, manifestând, în stradă, dezinvolt, alături de primul?

Să fie acestea concepute în birouri, de unde se fac, prin dezinformare, că nu cunosc dictonul cu pricina?

Dan Ioan BOGDAN*

GEOMETRIILE SACRE ÎN MARAMUREȘ

FUSUL CU ZURGĂLĂI

CHEIE INIȚIATICĂ PROTO-CREȘTINĂ

Geometria Sacră este planul Creației și geneza tuturor formelor. Este o știință veche, care explorează și explică tiparele energetice care creează și unifică toate lucrurile și dezvoltă modul precis prin care energia Creației, înșăși, se organizează. La fiecare scară, fiecare model natural de creștere sau de circulație este inevitabil în conformitate cu una sau mai multe forme geometrice.

Geometria sacră ne arată minunatul pattern (matrice) al Creației. Moleculele ADN-ului nostru, corneea ochiului nostru, fulgii de zăpadă, conurile de pin, petalele florilor, cristalele de diamant, ramificațiile copacilor, soarele, stelele, aerul pe care îl respirăm, și toate formele de viață așa cum le cunoaștem emerg din codurile geometriei atemporale, geometria sacră. Vizualizarea și contemplarea acestor coduri ne permit să atingem o înțelepciune profundă și oferă o perspectivă asupra mecanismelor interne ale Minții Universale și Universului în sine.

Anticii credeau că experiența geometriei sacre a fost esențială pentru educarea sufletului. Ei știau că aceste modele și coduri simbolizau tărâmul nostru interior și structura subtilă a gradului de conștientizare. Pentru antici „sacru” a avut o semnificație deosebită care implică conștiința și misterul profund.

Această formă, simetrică, este o componentă a Existenței pe care noi o percepem într-un mod subiectiv în realitatea umană.

Simbolurile ne introduc în domeniul Metacunoașterii. Cei care primesc darul metacunoașterii devin, asemenea lui Hermes, mesageri atât ai zeilor Pământului cât și ai zeilor Cerului; în fapt, este vorba despre deschiderea a numeroase portaluri între discipol și lumile superioare.

Prin această introducere subliniem subtilitatea cadrului de inițiere în care meșterul devine maestru și viceversa; situația în care măiestria se conservă prin talentul meșterului, el nu este un maestru, dar reprezintă sămânța maestrului.

Să amintim puțin despre potențialul formei reprezentate de fusul cu zurgălăi. Forma relevă o bandă energetică sacră, cu atât mai mult cu cât recunoaștem un pattern al geometriei sacre, anume MATRICEA DE TETRAEDRON STELAT 64, sau cu alte cuvinte Floarea Vieții.

Steaua tetrahedronică reprezintă centrul geometric al

organismului uman, toate câmpurile și grilele energetice ale organismului rămânând centrate pentru restul vieții în jurul acestei stele.

Stelele tetrahedronice, respectiv câmpurile electromagnetice, există nu numai în jurul corpului uman, ci și în jurul tuturor planetelor și al Soarelui, dovedind încă odată, în acest fel, că planetele au viață și sunt vii ca și noi. Dacă se înscrie o stea tetrahedronică într-o sferă, cele două baze ale celor două tetrahedroane vor atinge sfera la 19,5 grade Nord și Sud. Pata roșie a lui Jupiter se află la 19,5 grade latitudine, marea pată întunecată a lui Neptun se află la 19,5 grade, se crede că și Uranus are o pată întunecată tot la 19,5 grade latitudine Sudică, iar Saturn are două benzi de doi nori la 19,5 grade latitudine Nordică și Sudică.

Ajungând într-un punct atât de sensibil din punct de vedere al rezonanței (ceea ce emite, ceea ce manifestă acest simbol) îndrăznesc să subliniez potențialul geometric conținut de formă și care ar putea forma un portal. Prin acest portal, se pot primi nu doar informații, dar se pot infuza energii din universurile cauzale. Bineînțeles că și acest portal are nevoie de suportul de activare, iar activarea portalului reprezintă un anumit grad de inițiere pentru a putea folosi această sursă.

Într-un plan mai ușor accesibil, un astfel de portal deschis prin intermediul geometriei sacre, și nu numai, ajută la deschiderea porților

înțelepciunii și înțelegerii divine. Înțelepciunea divină și înțelegerea divină nu sunt atribute ale cunoașterii omului; ele vin prin învăluirea vibrațională a divinității.

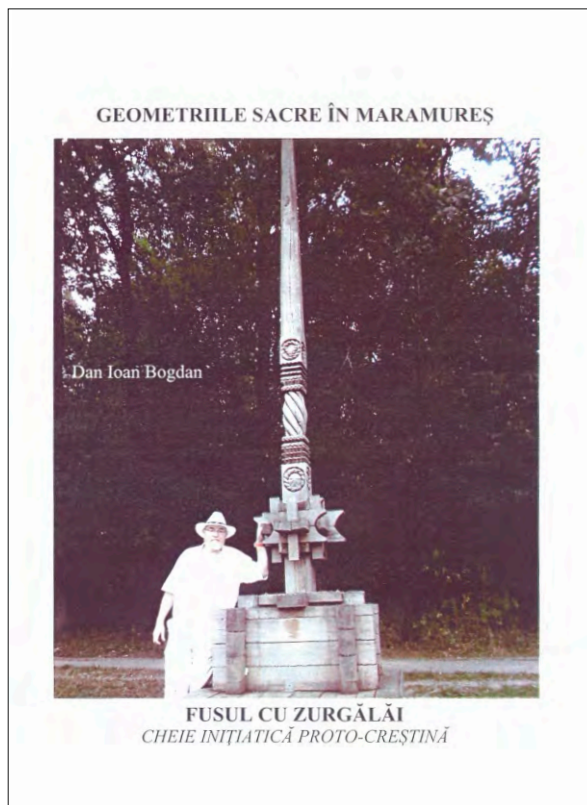
Fusul cu zurgălăi descrie, în construcția sa, multiple planuri cu 8 extremități.

Fiecare extremitate reprezintă o rază ce conectează conștiința la sursa metacunoașterii.

De ce se numește **cheia meșterului**? **Putem să redenumim simbolul ca fiind cheia maestrului?**

Cheia maestrului provoacă pe cei care cunosc această „matrice”, această formă, și caută să o înțeleagă, nu doar cu mintea ci și cu sufletul, au parte de o descărcare energetică și informațională la nivelul corpurilor subtile. Este deci o cheie prin care pot fi scoase la lumină informații valoroase care sunt încă ascunse în sufletele noastre.

Dacă medităm asupra „cheii meșterului”, „fusului cu

zurgălăi” , vedem că acesta cuprinde toate tainele pentru ca omul să poată fi ghidat în cel mai sublim mod spre Cer.

Prin intermediul acestui dispozitiv (îmi permit să îl numesc dispozitiv), inițiații își țin vii conexiunile, atât cu Pământul cât și cu Cerul, atât cu interiorul cât și cu exteriorul, atât cu ceea ce este mai „jos” de ei cât și cu ceea ce este mai „sus” decât ei, atât cu lumea aceasta cât și cu lumea cealaltă.

Am pomenit până acum termenul PORTAL.

Să atingem puțin sensul acestei alăturări a formei de un astfel de sens.

Prin folosirea unui circuit electric și a unei anumite configurații a câmpului electromagnetic generat de către formă, se poate accesa un portal către o dimensiune superioară sau inferioară.

Există nenumărate geometrii care facilitează călătoria interdimensională dar, pentru simplitate, subliniez exemplul tetrahedron / octaedru.

Chiar dacă avem de a face cu două piramide opuse cu baza comună (octaedru), nu există sus și jos în sensul pe care îl folosim noi. Configurația câmpului electromagnetic generat de către circuitul din octaedru este cea care determină dacă portalul se va deschide în „sus” sau în „jos” (în termeni de frecvență dimensională).

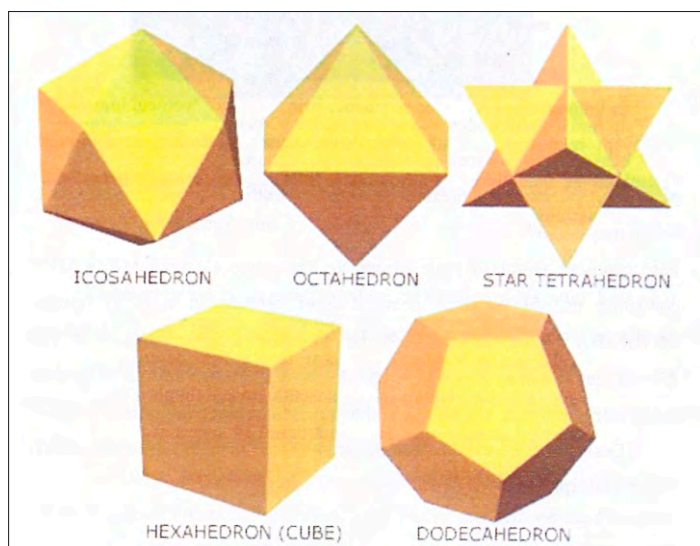
Repet, fiecare ființă accesează și folosește un portal după cum înțelege. Ludwig van Beethoven spune că „*fiecare om aude muzica după cum o înțelege*”.

Este cunoscut faptul că fiecare corp are un câmp energetic.

Cubul lui Metatron

Câmpul energetic al „cheii meșterului” , al „fusului cu zurgălăi” prezintă similitudini cu Floarea Vieții și Cubul lui Metatron.

Cubul lui Metatron încorporează cele 5 solide Platonice (numite astfel după Platon, deși Pytagora este cel care le-a descris cu 200 de ani înainte de Platon, numindu-le „solide

perfecte” deși în relictate, Pytagora le-a preluat de la egipteni): cubul sau hexahedronul, tetrahedronul, octahedronul, dodecahedronul și icosaedronul. Cele 5 solide Platonice sunt baza lumii materiale. Nu există practic nimic în Universul material, care să încorporeze altceva decât cele 5 solide Platonice.

Să revenim puțin la Portal. Trebuie să aduc în această descriere și înțelesul asupra a ceea ce reprezintă MERKABA.

În limba ebraică Mercaba se traduce prin „trăsură”, „vehicul luminos”.

Am menționat această semnificație deoarece doresc să subliniez potențialul pe care îl reprezintă această „măiestrie a formei”; potențialul „cheii meșterului”.

Este cunoscut faptul că toate câmpurile energetice ale unei MERKABA constituie un vehicul care poate călători oriunde în timp și în spațiu. MERKABA reprezintă o metodă de

propulsie antigravitațională și un vehicul de călătorie în spațiu-timp. Acest fapt a fost descris la școala misterelor faraonului Akhenaton, apoi cunoscută în toate timpurile.

Desenul lui Leonardo da Vinci arată faptul că acesta avea cunoștință despre conceptul MERKABA.

Geometria sacră nu este sinonimă cu configurarea unor linii pe o suprafață plană, ci reprezintă structura morfogenetică care se află la baza realității și a matematicii. Geometria sacră reflecta mișcarea Spiritului în vid, fiind un adevărat „ghid” al mișcărilor necesare pentru a ajunge de la un punct inițial la lumea tridimensională.

În 1973 cercetătorii fostului imperiu sovietic au publicat în „Komsomolskaya Pravda” rezultatul unui studiu conform căruia Pământul nu este o sferă cum ne-am imaginat, ci un imens cristal cu dimensiuni angulare care după milioane și milioane de ani de mișcare și eroziune, a căpătat de fapt forma unei mingii.

În concordanță cu cercetătorii sovietici, laturile angulare ale cristalului se află acum sub scoarța terestră, forma cristalului fiind aceea a unui dodecahedron.

Ulterior, alți cercetători sovietici au elaborat o altă teorie conform căreia Pământul are o grilă energetică constituită dintr-un dodecahedron și un icosaedron (douăsprezece pentagoane și douăzeci de triunghiuri echilaterale).

SIMILITUDINI?

Bio-Geometria este o știință care se ocupă cu studiul efectelor pe care le generează formele geometrice asupra funcțiilor de viață și cu design-ul formelor care interacționează cu câmpurile energetice ale Pământului, pentru a produce efecte speciale pre-calculat asupra sistemelor biologice.

Această știință a fost dezvoltată de Dr. F.Ibrahim Karim D.Sc. în Cairo, Egipt. Dr. F.Ibrahim Karim a efectuat cercetări în această disciplină începând cu anul 1968. Instrumentele necesare pentru măsurarea energiei generate de către formele geometrice sunt bazate pe știința numită Fizica Microvibrațională, sau Radiestezia fizică, așa cum a fost numită de către francezi, radiesteziștii Chaumery și De Belizal în anii 1930-1940, (dezvoltat ulterior de către Dr. Karim).

Spațiul sacru, geometria sacră reprezintă o normă menită să ne susțină ascensiunea, sub orice formă de manifestare ar fi ea.

Este un moment bun să aducem în discuție frecvențele sonore ale formelor geometrice. Forma geometrică reprezintă prin „cheia meșterului”, „fusul cu zurgălăi” decodează sunetul yantrei OM.

Este foarte interesantă menționarea frecvențelor de rotație ale planetelor: Mercur față de planeta Pământ și a Pământului față de planeta Jupiter.

Fusul cu zurgălăi se prezintă ca un AXIS MUNDI, care sub formă aparent ușor de perceput ascunde taine purtătoare de adevărată cunoaștere. De fapt banalul „zurgălău”, care scoate sunete zglobii am putea zice, nu este decât un seif științific al cunoașterii care ascunde într-un loc impenetrabil, și așa se explică de ce nodul nu poate fi desfăcut, mecanisme avansate și complicate ale unor practici care vin din zorii omenirii, dar care ar putea să fie foarte noi și pentru știința modernă.

Dacă am căuta similitudini de interpretare am putea descoperi că este un zodiac complex, care își regăsește în punctele sale de intersecție, sau în vârfulurile sale, mișcarea cosmică în care Pământul este doar o părticică.

Faptul că simbolul acesta îl întâlnim, este drept... nu tridimensional ca în Maramureș, în mai multe culturi ale umanității ne dovedește faptul că a existat cândva o difuziune a culturii, că elementele simbolice au fost cândva comune, sau că au avut o origine comună și, ca o minune, dovada a rămas doar aici.

Profilul de navă cosmică în ascensiune, „virmana” din antichitatea indiană, silueta pură a turlei bisericii creștine maramureșene, se regăsesc în unicitatea fusului cu zurgălăi.

Orice om de știință, antropolog, istoric, artist plastic, etc... la un studiu profund ar descoperi corespondențe nebănuite: matematice, fizice, cuantice, astronomice, chimice, simbolice, biologice, genetice, moleculare etc...

Încercarea de abordare în acest mod a fusului cu zurgălăi, sau a cheii meșterului, nu este o rezolvare, ci doar o provocare pentru mințile luminate care ar putea să descopere întregul univers informațional ascuns în acest obiect, pe care îl construiește în mod mimetic meșterul maramureșan, care își concertizează „creația” ca o memorie ancestrală depozitară a lucrurilor știute bine cândva, dar pierdute în negura vremii.

* Lector univ.dr., Universitatea de Vest „Vasile Goldiș” Arad

SEMNAL

Volum de epigrame al lui Gh. Râmboiu-Bursucani ce se deschide cu un *Cuvânt înainte* în 8 strofe. Este cel de al cincilea volum al poetului, născut la 22.08.1931, în satul Odaia Bursucani, com. Grivița, jud. Vaslui.

Gheorghe Râmboiu-Bursucani

Catrene Aforistice

Editura AmandaEdit

Volumul este o culegere de proză fantastică apărut la Editura Asociației „Iulia Hasdeu”, București, 2012. „Are dreptul la un turn fiecare El cu Ea. Chiar dacă rămâne rătăcitor numai în galaxia amintirilor lor, Turnul a existat și axioma Turnului este reală. Dați Turnului ce este a Turnului... Imaginația!”

Grina Decusară Bocșan

Cartea de versuri a lui Nicolae Artene ne oferă, în cele o sută de pagini, „o poezie născută din dor și vis și dintr-o suferință imensă și din frământări sufletești” (Petruța Chiriac). Volumul, ediția a II-a, apărut la Editura Sfera, Bârlad, 2013, se încheie cu două cronici semnate de Theodor Codreanu și Simion Bogdănescu.

Nicolae ARTENE

Sergei COLOȘENCO

REBUS SCOLAR

Limba și literatura română

Volumul de peste o sută de pagini a apărut cu prilejul celei de a III-a ediții a „Casei rebusiștilor”, Valea Oituzului, 31 august – 1 septembrie 2013 și lansat în peisajul mirific al locului.

Serghei COLOȘENCO

Pasiunea pentru rebus

Pasionații de cuvinte încruciate și enigmatică și-au dat întâlnire pe Valea Oituzului la casa de vacanță a familiei Coloșenco.

Între 31 august și 1 septembrie 2013 membrii Cercului rebusist „Alb și negru” din Bârlad: Lucian Stăncescu, Costel Filiuță, Dorin Prodan și Ionel Șerban, rebusiștii Laurian Buture din Mărășești și Octavian Dumitriu din Vălenii Vasluiului, redactorii de la *Elixir Press*, din București: Bogdan Vlad, Nicușor Năsui, Claudiu Sofrone și Cristian Rotariu, ziaristul Ion Moraru și prof. Ștefan Epure, din Onești, împreună cu gazdele, secondate de Bogdan Artene, Florian Pricop, Paul Titiri și Ion Ichim au discutat despre situația rebusului actual, au organizat și au participat la concursuri de dezlegări și de compuneri dotate cu premii surpriză, diplome, cărți și reviste. Serghei Coloșenco a prezentat ultimele sale tipărituri: „Labirint”, nr. 90 din „Biblioteca Rebus”, și volumul „Rebus școlar” (vezi *Semnal*,

p.25).

Cele două zile de discuții s-au derulat în cadrul Ediției a III-a a „Casei rebusiștilor”. Menționăm că la ediția trecută (22-23 septembrie 2012) au participat și doi membri marcanți ai *Academiei bârlădene*: Nelu Enache, din Elveția, și Mircea Coloșenco, din București, dar și rebusistul oneștean Ciprian Oglan, stabilit în Franța (Toulouse).

În cadrul Simpozionului au fost prezentate revistele ce apar în Bârlad, la care colaborează și rebusiștii locali: *Academia bârlădeană* cu suplimentul *Labirint*, *Viața noastră*, *Pași spre infinit*, *Alb și Negru* și *Turburele*, publicație de epigrame + rebus, ce apare în Gorj datorită lui Nelu Vasile.

La unison, toți cei prezenți au promis că vor veni, în iunie 2014, la Ediția a IV-a.

Fotografiile stau mărturie, mai multe amănunte se pot citi în revista „Labirint”, nr. 25.

De la stânga la dreapta: Bogdan Vlad, Cristian Rotariu, Costel Filiuță, Nicușor Năsui, Claudiu Sofrone, Dorin Prodan, Daniela Constanda, Octavian Dumitriu, Laurian Buture, Lucian Stăncescu, Ionel Șerban și Ștefan Epure.

Din viața Academiei

- urmare din pagina 2 -

Au urmat, conform afișului-program, lansarea numărului 2(51)/2013 al revistei „Academia Bârlădeană” (prezentat de Elena Monu) și cea a suplimentului revistei, având genericul

„Francophilie Roumaine. Spécial centennaires littéraires 1913-2013” și grupând materiale dedicate scriitorilor Albert Camus, Marcel Proust și Guillaume Apollinaire, precum și două alte segmente de interes: „Événements culturels francophones” și

„Création” (prezentat de Elena Popoiu, responsabilă numărului). A fost apoi lansată noua plachetă bilingvă dedicată Zilei Franței și purtând titlul „Vive la France!”, realizată de cunoscutul enigmist Serghei Coloșenco, în colecția „Biblioteca Rebus” (versiune franceză de Elena Popoiu). Ca întotdeauna, revista, suplimentul ca și placheta au fost realizate la Editura Sfera, în remarcabilă ținută grafică și redacțională datorată tehnoredactorului Bogdan Artene. A urmat momentul înmânării *Diplomei de excelență pentru Francofonie*, acordată anual de Departamentul de Francofonie al Academiei Bârlădene. A primit această distincție pe anul 2013 dl. Vasile Țugulea, reputat profesor de matematică, distins om de cultură și spirit francofil: dl. profesor a tradus din limba franceză cartea matematicianului și fizicianului David Ruelle, „Hasard et chaos (Hazard și haos)”, în curs de apariție la Editura Curtea

Veche din București. Cum numele celui ce urma să primească Diploma a fost ținut secret, la primirea distincției, dl. profesor a trăit cu emoție surpriza, așa cum au arătat-o cuvintele adresate adunării. În continuare, a fost anunțată o donație de carte franceză către Academia Bârlădeană din partea familiei uneia dintre distinselor profesoare de franceză ale școlii bârlădene: dna Tatiana Balan;

participanții au fost invitați să vadă expoziția de carte din holul Academiei. Prezent la manifestare, poetul Petruș Andrei a prezentat volumul *Antologie de poezie română contemporană*, apărut în Colecția Opera Omnia, în anul 2012, la editura Tipomoldova Iași. Coordonată de Valeriu Stancu, antologia reunește un număr de 90 de poeți, cu câte 5 poeme în 4 limbi:

română, franceză, engleză și germană. Între poeții selecționați, se află doi membri ai Academiei Bârlădene: Petruș Andrei și Simion Bogdănescu. A urmat, *pour la bonne bouche*, expunerea dnei Gabi Ghidoveanu, *Jurnal parizian de iulie. Impresii de călătorie*, însoțită de proiecția unui bogat set de imagini. Comentariul, realizat într-o notă foarte personală, documentat și neexclamativ, dar cu o privire mereu admirativă, a fost cel al unei francofile care aștepta încă din anii de liceu întâlnirea cu Parisul. Reuniunea s-a încheiat cu un agreabil moment de

convivialitate oferit, în chip de cocteil, de dna și dl. Gabriel Penciu, cunoscuți francofili bârlădeni reveniți în țară după mai mulți ani petrecuți în Franța, la Strasbourg.

Iulie 2013: Dl profesor Vasile Cârcoță, președinte de onoare al Filialei Bârlad a Societății de Geografie din România, a donat bibliotecii Academiei Bârlădene două cărți lansate în cadrul sesiunii de comunicări a Filialei S. G. R. Bârlad, care va deveni semicentenară în anul 2014. Cărțile donate, apărute în anul 2012 la Editura Universității „Al. I. Cuza” Iași, reprezintă tezele de doctorat ale celor doi autori, cadre didactice de la Facultatea de Geografie a Universității ieșene: Lilian Neacșu – *Bazinul Pereschivului(Colinele Tutovei)*; Iulian Cătălin Stângă, *Bazinul Tutovei. Riscurile naturale și vulnerabilitatea teritoriului*. Menționăm că ambii universitari ieșeni sunt foști elevi ai Liceului „Mihai Eminescu” din Bârlad.

18 august 2013: Elena Monu a participat ca invitat la Ziua satului Vinderei, organizată cu prilejul hramului bisericii Sf. Ilie; a fost inaugurat monumentul votiv închinat eroilor din comuna Vinderei căzuți la datorie în Războiul de Independență (4), în primul (46) și în cel de-al doilea Război mondial (32). Numele eroilor sunt inscripționate pe fața monumentului în formă de cruce, amplasat în incinta bisericii. Originari din comuna Epureni, cei trei donatori cărora li se datorează această realizare au ținut să nu li se dezvăluie numele. Sfințirea s-a făcut în prezența unui public numeros, de către părintele Ciprian de la Mânăstirea Grăjdeni, împreună cu alți doi preoți

de la Grăjdeni și Vinderei. După slujbă, au rostit alocuțiuni părintele Ciprian și Elena Monu, care a subliniat meritul remarcabil al ctitorilor acestui monument și a amintit că sunt nenumărate orașe din România care nu au avut o astfel de inițiativă.

În aceeași zi, Primăria și Consiliul local din Ivești au organizat Ziua satului, manifestare devenită tradițională. Sărbătoarea a început la ora 13, 30, în sala bibliotecii, prilej cu care s-a inaugurat și biblioteca virtuală a satului. În partea a doua a evenimentului, Mariana Cazan, bibliotecară cu o îndelungată activitate, a prezentat donația de 50 de volume primită de la Academia Bârlădeană, subliniind buna colaborare dintre cele două instituții.

Iulie-august 2013: Timp de două luni, la sediul Academiei, un grup de profesori, coordonat de Elena Popoiu și format din Mirela Chicoș, Roxana Galan și Ancuța Coatu, cărora li s-au alăturat ing. Antoaneta Baloșiu, tehn. Dorin Botoi și Mitrea Ghioc, precum și foarte tânăra Ioana Noea, a lucrat la înregistrarea cărților constituind cea mai recentă donație pentru biblioteca Academiei, făcută de președintele de onoare al Societății, C. D. Zeletin. Grație acestei noi donații, s-a îmbogățit și colecția noastră de carte rară. Menționăm că echipa de mai sus, reprezentând și un nucleu al promoției 1964 a Complexului școlar din Bârlad, va continua lucrul la bibliotecă în vederea înregistrării în format electronic și a reorganizării fondului de carte.

Rafael-Tudor LUPAȘCU

O dulce, grea povară

La început de toamnă
Ne plimbam tăcuți pe o cărare.
Eram fericiți și-ngândurați,
Nu mai luam cuvintele în seamă,
Priveam doar mirați și fascinați
La ploaia frunzelor de toamnă.

Totul era învăluit într-un mister,
Eu mă gândeam ce aş putea ca să-ți ofer.
Doream s-adun toate florile din lume,
Să le aștern în calea ta anume.
Poate atunci ai fi aflat
Ce-nseamnă să iubești cu-adevărat.

O vrajă parcă ne-a cuprins
Și ne-a trezit din acel vis.
M-ai întrebat zâmbind
Ce e iubirea, dar fericirea?
Era în prag de seară
Și ți-am răspuns atunci
Că iubirea-i „o dulce povară”.
Este cineva în stare
Să mai poată spune,
Că iubirea nu doare
Și că doar apune...?

Îți amintești,
Când era lună plină
Și noi priveam la stele,
Cât de mult doreai
Să fii una din ele?
Să privești pământul,
Să cazi și să poți da
Speranță și-alinare cuiva...?

Natura mi-e aproape
În fiecare seară
Dar tu, lângă mine nu mai ești
Și asta-i „grea povară”.

www.academiabarladeana.ro / e-mail: academic@academiabarladeana.ro

Academia Bârlădeană

Revistă editată de Societatea literar-culturală „Academia Bârlădeană”.

Anul XX, nr. 3(52), septembrie 2013, Bârlad, Bd. Republicii nr. 235.

Cont: RO10RNCB0260003275640001 - BCR Bârlad.

Colectivul redacțional: Serghei Coloșenco (redactor șef),
Ritta Mintiade, Bogdan Artene, Florian Pricop,
Elena Popoiu, Eliza Artene, Constantin Romete.

*

Tipărit la S.C. IRIMPEX S.R.L. Bârlad (Tel./Fax: 0335 425302)

**Manuscrisele trimise pe adresa
redacției se publică în ordinea
necesităților redacționale.
Materialele nepublicate nu se
restituie.**

**Răspunderea pentru conținutul
articolelor publicate
aparține autorilor.**